

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Dln 2.—, do 100 vrst Dln 2.50, od 100 do 300 vrst a Dln 3.—, večji inzerati petič vrsta Dln 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dln 12.—, za inozemstvo Dln 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strosmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenovca ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

TEŽIŠČE ZOPET V ŽENEVI

Danes popoldne se zopet sestane razorožitvena konferenca, na kateri se bo pokazala iskrenost Hitlerjevih izjav

Pariz, 19. maja. AA. Listi prinašajo poročila o vtisu, ki ga je napravil Hitlerjev govor v inozemstvu in vztrajajo pri svojem rezerviranem stališču. Listi izjavljajo, da bi se tudi sami in brez pridržka veselili miroljubnih izjav nemškega državnega kancelarja, če bi jim nasprotje z nedavnimi govori in dejanji Hitlerjeve stranke ne vplivalo upravljene nezaupanja. Poročevalci pariških listov iz Ženeve in Londona naglašajo, da mislijo podobno tudi uradni krogi v Londonu in v Ženevi. Zdaj gre za to, ali bo tudi nemško zadržanje v Ženevi v skladu s spravnimi željami, ki jih je izrazil Hitler v svojem govoru.

Kaj pričakujejo od Nemčije

«Excelsior» piše v tej zvezi: »Nemška delegacija, ki je dozdaj odklanjala razpravo o listinah, ki se nanašajo na nedovoljeno oboroževanje Nemčije, bo morala zdaj dokazati točnost Hitlerjevih navedb o efektivnosti in nemških vojaških organizacijah. Izjaviti bo morala odkriti, ali pristane na razpust Reichswehra in ali mesto njega uvede kratkoročno milico, ali pa misli obdržati oboje. Prav tako bo morala odgovoriti na vprašanje o mednarodnem nadzorstvu nad oboroževanjem, o čemer je dozdaj nemška vlada trdovratno molčala. Evo, končuje list, to je tisto, kar zdaj Washington, London in Pariz pričakujejo od Berlina.

Pariz, 19. maja. AA. Današnji »Martin« se bavi z nemškim preokretom in med drugim pravi:

Reakcija, ki so jo zbudile nemške grožnje v Londonu, zlasti grožnja, da se

bo začela vnovič oboroževati, je prisilila Adolfa Hitlerja, da je izpremenil svoj prejšnji ton. Danes bomo videli, koliko bo ta izprememba v besedah in v obliki vplivala na taktiko nemške delegacije v Ženevi. Splošno prevladuje mišljenje, da bo nemška vlada, da se izogne diskusiji o svojih lastnih amandmanih, pristala na sprejetje nove procedure.

Nova taktika nemške delegacije v Ženevi

Po obvestilih iz poluradnih virov bo Nadolny opustil svojo dosedanje taktiko izsiljevanja z orožjem, toda istočasno bo odklonil tudi vsak drugi predlog o izpremembi sedanega sistema nemške vojske. Nemška delegacija bo skušala dokazati, da je sedanje stanje v Nemčiji nemogoče izpremeniti in bo izjavila, da je zdaj vrsta na drugih državah, da stavijo glede zmanjšanja oboroževanja take predloge, da bi Nemčija mogla svobodno podpisati splošno konvencijo o razorožitvi. Tako hoče Nemčija opustiti sleherno inicijativo, da bi mogla, če bi

se razorožitvena konferenca izjalovila, zvaliti krivdo za to na druge države.

Nemci hočejo pridobiti na času

Pariz, 19. maja. AA. Iz Londona poročajo, da so včeraj strokovnjaki britanskega zunanega ministrstva podrobno proučili vsebino Hitlerjeve deklaracije. V britanskih političnih krogih je pomirljivi ton nemškega državnega kancelarja zbudil precejšnje zadovoljstvo. V Londonu zdaj čakajo, da Nemčija sprejme britanski razorožitveni načrt. Zadržanje Nemčije v tem vprašanju, izjavljajo v angleških političnih krogih, bo služilo britanski diplomaciji za njeno nadaljnjo orijentacijo v Ženevi in iz bodočega stališča nemške delegacije se bo najlažje dalo presoditi, v koliko je bil Hitlerjev govor iskren. Za zdaj se lahko reče samo to, da je imel Hitlerjev govor v nemškem državnem zboru to glavno svrhu, da si Nemčija pridobi časa v Ženevi.

Sestanek Daladier-Hitler?

Sestala se bosta na nevtralnih tleh v Švici, da skušata v osebnem stiku rešiti sporna vprašanja

Pariz, 19. maja. AA. Današnji »L'Ordre« poroča z rezervo o vesteh, ki jih širijo o predstojećem sestanku med Daladierjem in Hitlerjem. V zvezi s tem pa list vendarle pristavlja, da francosko in nemško zunanje ministrstvo pripravljata ta sestanek. V dobro poučenih krogih parlamenta so včeraj celo govorili, da se Daladier sestane s Hitlerjem v Švici.

Koncentracijska taborišča v Avstriji

Povsod dvojna mera klerikalcev — Sami blagoslovljajo, kar pri drugih preklinjajo

Dunaj, 19. maja. r. Veliko pozornost v vsej politični javnosti je izzval uvodni članek lista »Freiheit«, ki je bil osnovan po uvedbi klerikalne diktature in ki velja za osebno glasilo kancelarja dr. Dollfussa. Članek namreč jasno kaže, kakih metod se namerava poslužiti klerikalna diktatura, da se obrani na krmlju. Čeravno avstrijski klerikalci tako vehementno napadajo narodne socialiste in nemške ministre celo s policijsko izgonjo iz Avstrije, jih v metodah nasilja vendarle dosledno kopirajo. Tako objavlja »Freiheit«, da nameravajo tudi v Avstriji urediti koncentracijska taborišča za nasprotnike sedanega režima. List poudarja

med drugim, da se avstrijska vlada ne bo plašila vtakniti vse nasprotnike sedanega režima v koncentracijska taborišča in jih držati tam tako dolgo, da se bodo uklonili. To velja zlasti za narodne socialiste, ki niso le »notranji sovražniki«, marveč se jih lahko smatra že za »zunanje sovražnike« Avstrije, ker streme po priključitvi Avstrije k Nemčiji in hočejo na ta način ukiniti samostojnost avstrijske republike, ki je zajamčena po mednarodnih pogodbah. Za take izdajalce domovine, ubežnike iz avstrijske fronte, sovražnike države, bo tudi Avstrija znela pripraviti koncentracijska taborišča, kjer bodo imeli časa dovolj, da se spametujejo.

Izpred sodišča

Pred velikim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. Anton Mladič, sta se davi zagovarjala 25letni brezposelni mizarski pomočnik Jože Premk iz Šmartna pod Šmarno goro in 23letni mesarski pomočnik Jože Gubanc iz Vodca. Obtožena sta bila razbojništva, in sicer ju je obtožnica dolžila, da sta lanč 17. julija v Vižmarjih napadla hlapca Franca Pogačarja, ga podrla na tla, mu klečo na njem preiskala žepa in ga hotela oropati, bila sta pa zasačena. Premk je bil tudi obtožen, da je še iste noči napadel tudi mizarskega pomočnika Antona Verbiča, ki ga je vrgel na tla in mu vzel 90 Din in tenzsko tramvajsko karto.

Premk se je zagovarjal, da z Gubancem nista napadla Pogačarja zato, da bi ga oropala, temveč zato, ker sta mislila, da ima pri sebi orožje. Pogačar je bil Premka nagovarjal k vplomu v neko trafiko v Št. Vidu. Pri Pogačarju sicer nista našla nikakega orožja, sta ga pa navzlic temu peljala k orožnikom. Glede Verbiča zanika, da bi ga bil oropal. Gubanc trdi, glede Pogačarja prav tako kakor Premk in pravi, da nista imela namena Pogačarja oropati. Zaslizane priče so v glavnem izpovedale približno tako, kakor sta trdila obtožena, tudi napadeni Verbič sam ni mogel povedati, da je Premk napadel. Sodišče je oba obtožena oprostilo, češ, da ni nobenega direktnega dokaza za njuno krivdo.

Iz policijske kronike

Včeraj ponoči sta hotela dva mlada potepuha vlomiti v stojnico Marije Zajčeve v Lattermannovem drevoredu. Odrzala sta bila že zapah in polomila ključavnico. Kopot je pa privabil blizu stražnika, nakar sta vlomilca pobegnila. Stražnik ju je preganjal in se mu je posrečilo oba ujeti. Bila sta to 20letni brezposelni France Simič in 25letni brezposelni Josip Čotar.

Krojaški vajenec Dean Petrovič v Salsizijanskem zavodu na Rakovniku je opazil, da nosi njegovo obleko, ki mu je bila nedavno ukradena, neki Bosanec. Otvrdel je za policijski. Bil je to Omer C., ki je povedal, da mu je obleko prodal brezposelni delavec Ivan Strumbelj, rojen leta 1901 v Ljubljani. Strumbelja so povabili na kriminalni urad, tako kakor običajno, je pa tudi do pot taji krivdo in zatrjeval, da Rakovnika sploh ne pozna in da še nikoli ni bil tam. Policijska je Janeza, ki je bil že devetkrat kaznovan zaradi tatvine, izročila sodišču.

Poročali smo, da je bilo prijetih več Bosancev, ki so vlomili na Ježici v neko privatno stanovanje ter odnesli dvema uradnikoma mnogo obleke. Zdaj je policija sodišču izročila Džemola Okanovića, ki je sodeloval pri vplomu, in Ibrahima Hamzića, Husa Vezovića.

Otvoritev Meštrovičeve razstave v Pragi

Svečani otvoritvi so prisostvovali najodličnejši predstavniki ČSR

Praga, 19. maja. AA. ČTK poroča: Včeraj so svečano otvorili razstavo jugoslovanskega kiparja Meštrovića. Svečani otvoritvi je prisostvovalo veliko število zelo uglednih osebnosti, med njimi člani vlade, diplomatski zbor, generaliteta, zastopniki cerkvenih oblasti, umetniki in književniki, univerzitetni profesorji in novinarji. Meštrovič je bil predmet zelo toplega pozdrava. Otvoritveno svečanost so prenašali po praškem radiju. Minister Krofta, ki je nadomestoval zunanega ministra Beneša, je v svojem govoru izjavil, da je Meštrovičeva razstava za četek globljega kulturnega sodelovanja med državami Male antante, katere smotri so popolnoma pozitivni. Nato je minister Krofta dodal, da bo prihodnji sestanek držav Male antante v Pragi uresničil te pozitivne smotre. Za njim je govoril v češčini jugoslovanski poslanik v Pragi dr. Griegono. Naglašil je, da je Meštrovičev talent velik in smemo od njega pričakovati še mnogo umetniških del. Nato se je zahvalil Češkoslovski za veličastno organizacijo te razstave, na kateri je zbranih okoli sto umetnin. Prosvetni minister Derer, ki je govoril v imenu predsednika republike Masaryka, je naglašil veliki talent Meštrovića, ki je prežet z jedrom jugoslovanskega duha in ki je zmogel prodreti v arce sloveštva samega. V Meštroviču je pozdravil velikega patriota in zastopnika jugoslovanske kulture; njegova dela krope zvese med dvema bratskima narodoma. Svečanost se je zaključila s sviranjem češkoslovške in jugoslovanske himne.

Odlikovanje

Beograd, 19. maja. Na predlog ministra socialne politike je Nj. Vel. kralj odlikoval z redom jugoslovanske krone III. stopnje Pavla Bolho, predsednika Zveze jugoslovanskih delavskih društev v Nemčiji. Franca Doberška, podpredsednika te zveze, in Ivana Zupanca, voditelja jugoslovanskih delavcev na Holandskem Odlikovanje je danes dopoldne sprejel zastopnik zunanjega ministra g. dr. Kramer ter jim zročil odlikovanja.

Iz državne službe

Beograd, 19. maja. Z odlokom ministra pravde so napredovali v višjo skupino sodni uradniki Anton Križnič v Radovljici, Marija

Rekar pri deželnem sodišču v Ljubljani, Ferdinand Habjan v Škofji Loki, Rudolf Dečman v Celju, Josip Perenič v Kečevju. Vpokojen je sodni kancler Rudolf Knol v Novem mestu.

Obsojen italijanski špijon

Beograd, 19. maja. Pred državnim sodiščem za zaščito države je bila danes objavljena sodba v procesu proti dvema italijanskima špijonoma. Italijanski državljani Lovodico Rosmini iz Udina je obsojen na šest let ječe in trajno izgubo častnih pravic, jugoslovanski državljan Herman Friedman iz Karlovca, bivši avstrijski oficir, pa na tri leta robije in pet let izgube častnih pravic.

Obrtniki za dobre odnošaje z vajenci

Tehtne, trezne besede naših obrtnikov, ki se dobro zavedajo dolžnosti do vajencev

Ljubljana, 19. maja.

Po zborovanju, ki ga je sklicala Strokovna komisija, in po ožjem sestanku obrtnikov, ki ga je sklicalo Obrtniško društvo, je priredilo to društvo še snovi predavanje za mojstre in vajence o odnosih med mojstri in vajenci; predavanje je pa imelo značaj obrtniškega zborovanja, na katerem so se obrtniki izjavili, kakšno stališče zavzemajo glede odškodnine, ki jo naj prejema vajenci po obrtnem zakonu, glede štavičnega razmerja med pomočniki in vajenci in o tem, kdo ima pravico vzgajati vajence ter kakšna naj bo ta vzgoja. Predavanje je bilo v dvorani OUZD. Dvorana je bila polna. Največ je bilo obrtnikov, precej pa tudi vajencev in vajenk. Predsednik Obrtniškega društva g. J. Rebek, ki je predsedoval in predaval, je med številnimi udeleženci lahko pozdravil tudi zastopnike obrtniških organizacij iz drugih krajev, za Združenje mesarjev za ljubljansko okolico in sodni okraj Višnja goro g. Kebra in Marolta zastopnika Obrtniške zadruge iz Domžal g. Vrečarja in za kamniško Obrtniško društvo g. Polaka. ZTOI je zastopal g. dr. Pretnar in okrožni odbor obrtniških združenj njegov predsednik g. F. Pristou.

Predavatelj se stvarno tolmačil vse določbe obrtnega zakona, ki določajo razmerje med mojstri in vajenci, in s katerimi so tudi določene pravice in dolžnosti vajencev. Dkazoval je, da imajo mojstri mnogo obveznosti do vajencev, ki jih v splošnem tudi radi izpolnjujejo, zato si pa laste tudi pravico odločati o vzgoji vajencev, ki naj bo takšna, da se bodo iz obrtniškega naraščaja razvijali dobri mojstri in državljani. Zato bi moral vajenec gledati v mojstru učitelja. Obrtniki so za harmonično sožitje med vajenci in mojstri, ker smatrajo do se lahko le na takni podlagi vajenec pravilno vzgoji in strokovno izobraži. Teh dobrih odnosov med mojstri in vajenci ne sme nihče pokvariti; ker je bilo sožitje med našimi mojstri in vajenci vedno dobro, so izhajali tudi iz naših delavnic dobri obrtniki ter se je pri nas obrtništvo tako lepo razvilo. Osnovno načelo vzgoje obrtniškega naraščaja bodi, da budimo pri vajencih veselje do dela. Obrtništvo odločno zavrača očitke, da naši mojstri izkoriščajo vajence in ugotavlja, da je samo najprej reguliralo število devalcev z zahtevo, da naj bo v obratu, v delavnici, kakor tudi v tovarni, le največ 5 vajencev. Pri nas pripada po statistiki na 3 mojstre le 1 vajenec in število vajencev zadnje čase še pada. Lahko pa pride tudi do tega, da bo treba iskati mojstre, ki bodo hoteli še sprejemati vajence, če se bo smatralo, ki jo napravijo vajenci, toda mojstri ne glede na to dajejo vajencem nagrade, ki presegajo vsoto, predlagano od delavskih zbornic. Obrtniške organizacije in gospodarske zbornice so se pa izjavile za minimalno odškodnino vajencem zato, da bi lahko mojstri zviševali plače vajencem po njihovi sposobnosti.

Izjave gosp. Rebeka je podprl v imenu okrožnega odbora obrtnih združenj g. Pristou, ki je dejal v uvodu, da obrtništvo ni moglo molčati, ker se je vprašanje glede vajencev tretiralo napačno. Na zborovanju Strokovne komisije se je govorilo o nehitjenih delavcih in stanovanjih vajencev ter da bi zaradi tega morala biti uvedena stalna zdravniška kontrola za vajence. Toda imamo inspekcijo dela, ki skrbi za to, da nihče ne krši zakonskih določil. Številčno razmerje med vajenci in pomočniki so obrtniki uredili že zdavnaj, kakor tudi vprašanje odškodnin. Zato pa protestirajo, da se vajencem tolmačijo njihove pravice na tako škodljiv način, da se jim prikazuje mojstre kot izkoriščevalce. Odnošaje med vajenci in mojstri urejajo zakon, da ga obrtniki spoštujejo skrbno nadzorni organi in obrtniška združenja, ki pa morajo tudi skrbeti obrtnike, ki zadnje čase zlasti trpe pod težo davkov. Nepoklicani se pa ne smejo vtikati v obrtniške zadeve.

V imenu ZTOI je pozdravil zborovake g. dr. Pretnar, naglašajoč, da je takšen način raspravljanja o odnosih med mojstri in vajenci edino pravilen. Naglašal je, da je zbornica storila vse, kar je bila njena dolžnost za obrtni naraščaj, žrtvovala je ogromne vsote za njegovo izobrazbo, zavzemala se je pa tudi s socialnega stališča za njegove interese. O odškodninah bo zdaj odločalo ministrstvo, pristojne korporacije so se že izjavile o tej zadevi, zato pa ni več pri-

meren čas, da delavske organizacije prirejajo zborovanja za vajence. Obrtništvo se zaveda, da mora vajence vzgajati kot svoje vredne naslednike.

V imenu Združenja mesarjev in klobasničarjev za ljubljansko okolico in sodni okraj Višnja goro je prečital resolucijo g. Keber, v kateri mesarji zahtevajo v glavnem, da se mora preprečiti vsako vmešavanje delavskih organizacij glede vprašanje obrtniškega naraščaja in da bi naj smel mojster zaposlovati na dva pomočnika enega vajenca, dalje, da bi podeželskim mojstrom ne bilo treba plačevati vajencem odškodnine, če jim nudijo vso oskrbo, glede delovnega časa se pa naj izdajo le okvirna določila za mesarsko obrt, ker mesarji morajo začeti delati zelo zgodaj, med dnemom pa osebje ni tako zaposleno.

Kot odbornik Strokovne komisije je g. Jakomin zavračal trditve, da je Strokovna komisija sklicala zborovanje zato, da vzbuja pri vajencih mržnjo zoper mojstre, ter da je predavatelj bil na tistem zborovanju povsem stvaren. Če je debata krenila nekoliko v drugo smer, niso tega zakrivilo prireditelji, nego obrtniki, ki so začeli očitati sklicateljem, da je zborovanje naperjeno proti njim. Zavračal je tudi trditve, da Strokovna komisija ne sme sklicevati takšnih predavanj, sklicujoč se na zakon o zaščiti delavcev, ki daje delavstvu pravico, da se združuje ter brani s svojimi organizacijami svoje življenjske interese. Zato jim tudi nihče ne more braniti, da bi se ne zavzeli tudi za vajence, ki so prav tako delavci. Želi je, da bi bili odnošaji med vajenci in mojstri tako lepi, kakor so o njih govorili obrtniki.

G. Rebek je odgovarjal, da obrtniki prepuščajo pravice delavcem, protestirajo pa, da bi kdo zavajal vajence in jim prikazoval mojstre kot izkoriščevalce, do debate je pa prišlo pri tistem zborovanju zato, ker so zastopniki delavstva naglašali le izvestna določila obrtnega zakona.

Govorila sta še v imenu obrtnikov gg. Simenc in Vrečar, nakar je g. M. Krapež predlagal resolucijo, v kateri obrtništvo ugotavlja, da se je prvo zavzelo za pravilno številčno razmerje med vajenci in pomočniki, da se je vedno dobro zavedalo dolžnosti do vajencev ter je mnogo žrtvovalo za strokovno izobrazbo obrtniškega naraščaja in izboljšanje njegovega socialnega položaja. Zato zavrača očitke, da izkorišča vajence, saj pride le 1 vajenec na 3 mojstre, zavrača pa tudi trditve, da izkorišča vajence kot brezplačne delovne moči, ker so številni mojstri sami uredili vprašanje odškodnin te dajejo nagrade vajencem, ki presegajo celo zahteve delavskih zbornic in delavskih organizacij. Obrtništvo obojso, da sklicujejo nepristojni čimtelji zborovanja vajencev, na katerih demagoško obravnavajo zakonska določila ter zavajajo vajence. Apelirajo na oblast, da prepove vsak poizkus zavajanja vajencev na tak način.

Zborovanje so brzojavno pozdravila s solidarnimi izjavami obrtniška društva: iz Ptuj, Vranskega, Ljutomer, Šoštanja, Jesenic, Radovljice, Središča in Laškega. G. Rebek je zaključil zborovanje, naglašajoč, da je treba še tesnejše povezanosti med obrtniki in njihovim naraščajem, in ugotavljajoč, da je naše obrtništvo zdravo ter trezno in da je zdrava tudi mladina.

Beg kapitala iz Nemčije

Berlin, 19. maja. AA. Nemška vlada je sklenila postriti odredbe, da prepreči beg kapitala iz Nemčije. Tako bodo pošle vsa pisma in poštni zavoji itd., ki gredo v nemstvo, podvrženi posebno strogemu nadzorstvu. Kazen za prestopke bo zelo ostra in bo šla tudi do 10 let zopora.

Nova francoska podmornica

Toulon, 18. maja. AA. Davi so spustili v morje podmornico »Le Diamant«. Slovesnosti so prisostvovali zastopniki civilnih in pomorskih oblasti ter mnogo ljudstva.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2307.63—2318.99, Berlin 1344.58—1355.38, Bruselj 799.41 do 806.35, Curih 1108.35—1113.85, London 198.64—196.24, New York ček 4947.15 do 4975.41, Pariz 225.82—226.94, Praga 170.90 do 171.76, Trst 298.51—300.91. (Premija 28.5%) Avstrijski šilling v privatnem kliringu 8.75—8.90.
INOZEMSKÉ BORZE
Curih, 18. maja. Pariz 20.3750, London 17.50, New York 448.50, Bruselj 72.1250, Milan 26.9750, Madrid 44.30, Amsterdam 208.20, Berlin 121.50, Praga 15.42, Varšava 58.06, Bukarešta 8.08.

Dvoje novosti Ljubljanskega gledališča

Drama „Karel in Ana“ — Glasbena drama „André Chenier“

Ljubljana, 19. maja.

Sredi viharja se izkaže pogumna vztrajnost pomorščakov. Zato vsa čast osebju naše drame in opere, ki odtuje sredi usodne krize našega gledališča toliko produktivnosti. Naša ansambla vrita v gledalno in v zvrhani meri svojo dolžnost, in na občinstvu je, da se odzove v enaki meri in vztrajnosti. Ker le tako dokazuje, da mu je za obstanek in napredek naše najvišje nacionalno reprezentativne dramske in glasilne institucije in na upravičenosti, da zahtevamo več upoštevanja in podpore za slovensko gledališče doma in v Beogradu. Gledališče brez publike je rastlina brez korenine; umetnost brez gledalcev in poslušalcev je kakor slika pred slepacem ali simfonije pred glušcem.

Zato stori vsak Ljubljančan v današnji kritični dobi vse za naše marljivo in do bro gledališče in dokazi za vztrajno posejčanjem predstave, da je izobražencem, ki mu je dramska beseda in glasbena umetnost prav tako življenjska potreba, kakor kruh, zrak in luč! Le takrat, ako se to zgodi, lahko rečemo: gledališče je naša ljubezen, ki si je ne damo vzeti nikdar več!

Dvoje novosti zadnjega časa sta povsem takdi, da morata pritegniti najgloblje zanimanje vsa naša občinstva. Kdor je prečital v zalozbi »Priatelj« Lenarta Franka izredno napeto in fino psihološko medvedno in povojno novelo »Karel in Ana« ali kdor je gledal na našem odru dramatično, bo zaznal duševne borbe in moralna valovanja novega časa in novih ljudi. Problemi ljubezni, prijateljstva, zakona in čisto animalnega seksusa so tu načeti z dosto smelostjo in vendar z nežnostjo; odpirajo nam se novi pogledi, novi duševni in moralni konflikti, pa odhajamo s predstave boljše, pravičnejše. Vse je na sedanjem svetu že mogoče, romantika sredi krute realnosti, a vedno našim vsem zmagovita je spolna ljubezen, ki podira vse pogoje in pravila. Otrok pa je alfa in omega razmerij obeh spolov.

Kritično bi sodili o tem vezelaninim dejanju le glede čudne paralelnosti dogodkov in oseb: dvakrat se dvigne sekira, a nikdar ne pade; prijatelj se zaljubi ob mozem pripovedovanju o najintimnejših telesnih in duševnih tajnostih ženo v ženo, prijateljca se zaljubi ob ženinem pripovedovanju v tega moža in končno se ustali razmerje z izpremembo prostorov v zakonski postelji kakor v figuri četvorke. Da bi žena po le štirilicni odsotnosti od posejčane zasluznosti ne razočala tuja od moža, je neverjetnost, ki jo utemeljuje edino le žena — želja po kateremkoli možu. Ali vse to ni bistveno, ni važno. Drama je fina umetnina, ki zadovoljuje močno miselno, etično in gledališko.

Predstava v režiji g. Debeveca je zela lep uspeh. Vsa drama se odigra le med treni osebna, a življenjske polje široko kot bujna reka.

Najboljšo vlogo je imel z Rikardom gosp. Debevec, ki je bil mimoloni in v tihih, zgovornih gestah močan in naraven. Karla je predstavljal z mnogo iskrenosti in čustvenosti g. Jan. Anjo je imela gosp. Bolterjeva, ki je prav dobra v dramatičnih, zadovoljiva v tihih, le na igro omejenih prizorih. Odlična tudi v mali vlogi Marije je g. Šarčičeva, umetnica v nežnih, pastelnih barvah. Gg. Plut in Bratina sta podajala prav realistično dva nemška ujetnika, ruski paznik, sadistno brutalen, pa je g. Potokar.

V sredo zvečer pa smo imeli zopet izvestno predstavo operne novosti: Umberta Giordana glasbena drama v štirih dejanjih »André Chenier«. V režiji gosp. prof. Sesta smo dobili predstavo z veličastno opremo, novimi stilijskimi dekoracijami in tudi kostumno prav zadovoljivo oskrbljeno.

Svevda je naš oder pretesen tako za velik steklenjak, ki je ob enem razkošna sprejemna dvorana grafod grofov de Coigny L. 1789. na Francoskem v zadnjih mesecih Ljudstva XVI. A tudi za pariški trg ob

Seimi je naš oder kajpak presek in premalo globok.

Da naš zbor ne more podajati čisto pravnovernega in nastopanja dam in gospodov, plemičev in plemkinj najbolj kapriciozne in preciozne dobe, je odpuščljivo. Vse delo zahteva pač največje elegancije v 1. dej., a izredne rutine za posebjanje tako različnih tipov franc. revolucije. Vsaka oseba zase je težak problem. Ali za naš oder in naše osebne razmere je bilo storičeno vse, kar je možno, da je pestrost in močna dramatičnost prišla čim boljše do efektnosti.

André Chenier (1762—1794) je bil sin francoskega poslanika v Carigradu, pesnik, ki je spočetka pozdravljaval zoro nove svobode, a je po svojem bivanju v Angliji začel pisati proti brutalnostim in zverstim zločinom revolucionarjev. Opeval je Charlesa Corday, ki je zabodla Marata, grajal Dantona in Robespiera, se zavzel za ustavno monarhijo, pisal politične članke v royalistični Journal de Paris in umrl na šafotu 25. julija 1794.

Ta pesnik je junak opere. Dejanje se godi le med tremi osebami: Chenier in Gerard Ljubit Madeleine de Coignyeva. Gerard, bivši sluga Madeleineine matere, se je kot otrok igral z Madeleino; ko postane revolucionar, jo hoče dobiti zase. Ker pa Madeleine ljubi Chenierja, oviski Gerard tekmeča kot zidajca domovine. Madeleine se hoče sama žrtvovati Gerardu, ako reši Chenierja. Gerard se skeca, obdružuje njeno ljubezen in izkusa rešiti Chenierja. A zaman. Madeleine stopi prostovoljno na mesto neke obojenke in umre skupno s Chenierjem pod sekirno giljotine.

Dejanje je torej polno romantike in patetike, velikih gest in besedi; splošno je besedilo polno duhovitosti, finih peticij in tudi poezije, ki pa se deloma, med hrupnim orkestrom izgublja. Med čitanjem libretta sem imel torej še večji užitek, kakor med poslušanjem.

Giordano je komponist 9udarne, a ne preveč fine melodike, sodi Einsteinov Novi Glasbeni slovar. Pravilna sodba! Melodika je jasna, tudi široki publiko užita, orkestracija efektna, morda prebogata in hrupa.

Opero nosijo povsod tenor, bariton in sopranistka, ki imajo velike, igralski in pevski zelo hvaležne partije.

Pri nas poje Andreja g. Gostič odlično in je želj prav zaslužno priznanje, parkrat tudi sam ali v duetih. Veliko revolucionarno arjo v 1. dej., zlasti pa dueta z Madeleino v 2 in 3. dej. je zapel sijajno, dasi po svoji boleznii še ni bil čisto svoboden. Lep, zelo časten uspeh v pevskem in igralskem pogledu. Da je zmagal v 3. dej., ki je čisto herojski, mu štejem v posebno zaslugu.

Zopet se je izkazal izvrstnega igralca in karakternega pevca g. Primožič kot Gerard, spočetka sluga, potem med voditelji revolucije. Zlasti krasno je pel arjo, preden napiše ovadbo in prizor z Madeleino mu je močno učinkovit.

Vso svojo pevsko in igralsko umetnost pa je zastavila za Madeleino g. Gjunjenec Gavellova. Z duetom s Chenierjem v 2. dej. dvigne opero do napetega zanimanja in jo vzdržuje v vrelščih interesah do kraja. Scene Madeleine z Gerardom in Andrejem so učinkovale sploh najlepše in najbolj dovršene. Vselek pa prinaša zaključni duet pred odhodom v smrt.

Izmed ostalih partij je pevski pomembna še Madlon g. Golob-Bernotova, grotica g. Španove, Roucher gosp. Marijana Rusa, Populus g. Zupana in mulatke g. Kogejve. Ostale so skoraj bolj igralske: inercyable (ovaduh) gosp. Janka, Tinville, javni tožilec g. Magolčiča in opat g. J. Rusa.

Vsi solisti in solistke so prejeli šopke ter so bili kličani z dirigentom in prevajalcem libretta g. N. Štrifotom vedno znova na rampo. Bil je velik, zelo glasen uspeh. Naj bi ostal operi zvest in privabljal čim več in čim dalje naše publike!

Fr. G.

Dve novi šoli

Gradec, 18. maja.

Ze 21 let se je boril sicer napredni in ljubi Gradec za samostojno šolo, ker je do sedaj bila tu le ekspanziona podzemeljske šole, vsi domači otroci od četrtega razreda dalje pa so morali obiskovati precej oddaljeno šolo v Podzemlju.

Zaradi težkih gospodarskih razmer je bila nemogoča zgraditev novega poslopja, pa je na prošnjo domačinov lastnik prostorov tukajšnje graščine g. Sutej iz Zagreba za malo najemniško oddel v šolske namene grajsko poslopje za dobo desetletij. Z malenkostnimi adaptacijami so bili doseženi stanovanjski prostori preurejeni v šolske, obenem pa urejeni tudi stanovanje za šolskega upravitelja in še za eno učno moč.

V terek je končno prišlo do ustanovitve te nove šole. Kljub delovnemu dnevu so se udeležili proslave vsi domačini z domačim županom g. Pezdircem, podzemeljskim županom, narodnim poslancem Dakom Markarjem, zastopnikom sreskega načelnika g. referentom Tončičem in drugimi odličniki. Izrečenih je bilo več zdravic, a po župništvu pozdravnem govoru je pojasnil pomen ustanovitve nove šole podzemeljski šolski upravitelj g. Matko Ljubuški, zgodovino ustanovitve šole referent g. Tončič, pomen šolstva poslanec g. Markar, hvaležnost staršev in ljudstva pa starešina tukajšnje šole in gasilcev g. Mezelič. Kot predsednik krajevne šolskega odbora je domači župan g. Pezdirc izročil ključne novih šolskih prostorov novopostavljenemu šolskem upravitelju g. Vinku Ljubuški, ki je bil k nam premeščan s svojo soprogo učiteljico iz Koprivnice, pa ga prosil naklonjenosti do novega našega belokranjskega kulturnega žarišča. G. Ljubuški je podal svoj program za delo v našem kraju in predal pisno dolgoletne tukajšnje učiteljske gde. Melite Burare premeščene v Črnomelj, katere se narod, ki jo je zelo vzujabil, vedno s hvaležnostjo spominja.

Slevesnosti se je udeležili tudi stadojuno tu modoci se direktor počte g. dr. Tavžec. Po proslavi ustanovitve je bila prirejena mala zakuska na izredno zdravnice Nj. V. kraja

in prosvetnim činiteljem, kakor tudi kulturnemu napredku naše Bele Krajine. Vsa vas je bila seveda v zastavah in vsa okrašena. Nekaj dni prej je bila ustanovljena enorzrednica v Jugorpi pri Metliki, pa imamo sedaj v kratkem času kar dve novi šoli v Beli Krajini.

Trboveljski slavčki v Bratislavi

Bratislava, 17. maja.

Pri večerašnjem odhodu iz Brna, kjer smo nekateri bili na predvečer gostje dr. Mihajla Rostoharja in njegove vojske preveč dobrotljive soproge, smo izgubili kar oba dirigenta, Sulizojca in Molla, ki sta zresčila pet na kolodvor. Prista sta čisto polpodne za nami. Tako nista mogla biti priča prekrasnega sprejema na bratislavskem kolodvoru, ki nam so ga pripravili. Liga, občina, učitelstvo in šolska mladina. Kaj tako vrisrčevje in lepoga niemo nekakih nikjtr. Na skotline in stotine otrok v pisanih narodnih nošah je delalo špalir prav v sredino mesta, zastavice, vzkliki, pozdravi, fotografije je kar mgolelo. Naša deca je od zabudanja kar omemela. To je bil pravi triumfalni sprevid.

Nastanili so nas v IWCA in v šolo, kjer imamo tudi obilno, preobilo prehrano. Popoldne je bil koncert za šolsko mladino v mestni reduti. Velika dvorana nabito polna. Koncert je v drugi polovici oddajala tudi radio-postaja. Po koncertu so bili slavčki nogoščeni v Slovenskem klubcu. Dame so jih skoro zasule v slastičah in oranžah, skoro utopile v kakau in čaju. Ne morem vam popisati vseh prisrčnih nagovorov in ljubeznivosti. Zvečer koncert v isti dvorani, ki je bila zopet do vrha polna. Spontana, gromovite ovacije so se ponavljale skoro za vsako pesmijo. Slavčki so čudovito čvrsti. Nikake utrujenosti jim ni poznati. Popoldne so pripelji sem tudi jugoslovanski učitelji, ki so na pedagoški ekskurziji po Čehoslovaziji. Na kolodvoru jih je pozdravil tudi Drago Supanič v našem imenu. Po koncertu je bil v Palačotelu prijateljski večer. Danes je cela veta narodnih prireditelj.

za naše pevce, pozdravi, pogostitve, ogled mesta itd. Popoldne pa zaključimo naše potovanje po nepoznani Čehoslovaziji in odromemo na Dunaj. Vsake reči, in naj bo še uko lepa, mrači biti enkrat konec in prav je tako! Vkljub vsemu se nam je stotilo po domu in v petek se vidimo!

Akademija Sokola Ljubljana - Šiška

Ljubljana, 19. marca.

Jutri ob 20. uri priredi sokolsko društvo Ljubljana - Šiška telovadno akademijo, za katero je veliko zanimanje ne le v Šiški, temveč tudi v Ljubljani. Vse kaže, da bo ta akademija daleč prekoslila vse dosežanje. Prednjačji zbor je za to prireditelj vložil in porabil vsa svoja velika izkustva in pridobitve v zimskem času. Vsi telovadni oddelki so uvažani in bodo pokazali vslopotno in moč telesne in sokolske kulture.

Akademija se bo vrtila to pot na leim telovadišči ob svitu močnih žarometov, ki bodo montirani na strehi Sokolskega doma. Prireditelj bo z lepo razsvetlavo močno dvignjena in mnogo bolj učinkovita kot v dvorani.

Sporod akademije je sestavljen skrbno in z razumevanjem. Nastopijo vsi telovadni oddelki. Tudi vrsta starejših članov nastopijo, da pokaže mlajšim bratom, da se še vedno čustjo mlade in močne.

Vrstni red sporeda akademije je sledječ: deca: kolo, članice: proste vaje, moški naraščaj: skupine, starejši člani: proste vaje, ženska deca: zastavice, člani: raznotrosti, ženski naraščaj: gimnastične vaje, moška deca: metuljnice, člani: kavalirija ter članstvo in naraščaj: redovne vaje.

Vabimo cenjeno občinstvo in narodno javnost, da v velikem številu poseti to prireditelj. Vstopnino zmore vsakdo, tudi nižji slojem je omogočen obisk. Posenote to lepo sokolsko prireditev, kajti ne bo vam žal ne denarja in ne truda za pot v Šiško! Zdravo!

Kmetijski dan v Škofji Loki

Škofja Loka, 18. maja.

Kmetijskih prireditev smo imeli doslej v loškem območju bore malo. Zato nas tem bolj razveseljuje dejstvo, da nam pripravlja Živnorojska zadruga v Škofji Loki za prihodnji nedeljo pravcati kmetijski dan, ki bo trajal od jutra do večera v telovadnici nove škofjeljske šole. Pametna je zamisel, napotiiti kmetovalca z zanimivimi predavanji na polja novih pridobitev, ki utegnejo njemu samemu itak največ koristiti. Zvijenje je vedna šola, zato pametne, pretehtane in na izkušnja h slovnice besede nikoli niso odveč.

Predavanje se prične ob 7. uri zjutraj. Prvi bo predaval sreski kmetijski referent Josip Sustič o izboljšanju živnoroje, nar ko bo govoril ing. Beno Wenko o organizaciji pospeševalne službe za živnorojo Šiša zanimivo bo filmsko predavanje direktorja Higijenskega zavoda v Ljubljani dr. I. Petriča o higijeni na vasi. Po Sustičevem predavanju o zatiranju bolezni na krompirju se bo vršil še dopoldne izredni občni zbor živnorojske zadruge, ki ji načeluje Franc Longender iz Vrlova, njen tajnik pa je Franc Kalan s Suhe. Popoldanski čas bo izrebljen za teoretične razprave in praktično delo. Zgolj sadjarstva vprašanja so na sporedu. Pričakuje se prihod znanega strokovnjaka Dragotina Humeka in pa Karla Martelanca. Gospoda bosta govorila o pogojih za dobričansko gospodarstvo, o oskrbi sadnjega drevja in o zatiranju sadnih škodljivcev.

Dostop k predavanjem je brezplačen in je namenjen kmetijski dan najširšem plastem prebivalstva. Vabljeno so zato poleg kmetovalcev vsi, ki imajo veselje in zanimanje za taka vprašanja.

Zanimiv teniški turnir

Ljubljana, 19. maja.

Oni sportniki in naša javnost, ki je v nedeljo prisostvovala teniškiemu turnirju med Rapidom in Ilirijo, so bili navdušeni nad lepo in skrajno napeto ter zanimivimi igri, ki je trajala od 9. ure zjutraj pa do pol 1. Zmagal Ilirija nad Rapidom je gotovo najlepši uspeh, kar je Ilirija do sedaj izvojevala. — Rapid je bil vsa dolga leta nepremagljiv v dravski banovini, nobenemu slovenskemu klubu ni uspelo, da bi porazil simpatični Rapidovo. — Gotovo je, da je glavni stebler ilirijanske ekipe klubov prvak g. Aleksander Truden, ki je v oddolženem doublu doprinesel s Šivicem kot partnerjem — glavni del.

Po zmagi nad Rapidom čaka Ilirijane v nedeljo 21. t. m. težak boj v Ljubljani se vrši il. kolo drž. prvenstva moštev in naspornik Ilirije bo znani akademski Tenis Klub »Zagreb«, ki ima za prvaka znanega Falkova. V moštvu igra še Tornica, Kukuljevič in drugi.

Postave ATK še nimamo, prejšli smo pa sporočili, da nastopi ATK v najmočnejši postavi s Pallado na čelu. Simpatični Pallada je bival lani v avgustu jeden dni s svojimi prijatelji, sedaj je pokojnim Brigišem, v Ljubljani, pred turnirjem za nac. prvenstvo dravske banovine. Lansko leto je odnesel mednarodno prvenstvo dravske banovine in se v kasnejših turnirjih izvrstno izkazal.

Letos ima Pallada za prvenstvo Dravske oje, največji so pa bili njegovi uspehi na izločilnem turnirju za sestavo Davis Cup moštva, ki je nastopilo v Firenci. Porazil je Franco Kukuljevič 6 : 2, 6 : 3, 6 : 9, 7, Schaffnerja pa celo 6 : 4, 6 : 3, 6 : 2! Ko je za Velikonoč igral v Splitu, si je na mah pridobil vse simpatije splitskega športskega občinstva. Tedaj so časopisi psali, da tako precizne, stitno popolnoma dovršene igre z besne linije na protivne bese linije, umno pleisirnih žog, vzornega starta in za protivnika vedno neugodnega rezanega servisa niso še videli v Splitu, in vse to, kar se odlikuje pri Palladi, je prineslo zmago nad Radovčaničem.

V izločilnem turnirju je Pallada najbolj izonaril Lepe zmagal nad Schaffnerjem in Kukuljevičem so dvignile dober romne Pallade skupno je proti Schafferju dosegel 18 : 9 gemov, proti Kukuljeviču pa 24 : 17. Podleget je edino Puncocu.

Brijo čaka težka borba, da bo dosegla čim ugodnejši rezultat!

Apeliramo na našo sportno javnost, da v velikem številu poseti turnir — vstopnine ni nobene — in tako pokaže gostom, da je v Ljubljani zanimanje za tenis veliko.

Začetek je ob 9. zjutraj, igralo se bo na prvih treh igriščih — sedeži bodo pripravljani. Turnir bo trajal predvidoma do pol 1. ure, popoldne se ne bo igralo. O turnirju bomo še poročali.

Lep delavski večer

Ljubljana, 19. maja.

V »Svobodi« in »Zarji« združeno delavstvo je imelo v torek zvečer že 19. prostetvni večer, ki je do zadnjega kotička napojni dvorani Delavske zbornice. Kar se pa izvajanja dve uri trajajočega programa čije, moramo takoj ugotoviti, da je prekoslilo vse dosežanje večere s svojo v resnici visoko umetnostno kvaliteto. Največji aplavz je žel vedno mladi dr. Henrik Tuina, ki je majniško vedro govoril o življenju in ljubezni. Kakor oče je z ljubeznivimi besedami počeval mladinu, ki mu je izkazovala svojo hvalo z neprestanim aplavzom. Ivan Škun se je izkazal za prvovrstnega recitatorja z v srce segajočo Klopčičevo pesmijo »Moj oče«, prav posebno posrečeno so bili pa govorilni zbori »Svobode«, ki jih je sijajno izrežiral Mle Klopčič. Mladi fantje »Save« so pod vodstvom Adolfa Gruma stajano zapeli več pesmi Adamiča, Deva, Jereba, Marolta, Ipavca in Gotovca, da so si s prav umetniškimi izvajanjem zaslužili navdušeno odobravanje. Tudi delavska godba »Zarja« je pod vodstvom kapelnika Frana Dolinarja pokazala največji napredek ter se vrstila med najboljše naše godbe. Salonski orkester, ki igra tudi v radiu, je izvajal kompozicijo svojega kapelnika z največjim občutkom, da aplavz ni hotel ponehati, izredno se je pa odlikoval violonistka Roza Lubecova, ki jo je spremljala na klavirju Silva Hraševecva, da je bilo občinstvo očarano in je morala svojo težko točko ponavljati.

Visek vseh glasbenih užitkov je bila pa arja iz Traviate, ki jo je ob spremljanju salonskega orkestra sijajno zapela Stefanija Vučkova-Frankovska. Strokovnjaki so s presenečenjem konstatirali silen napredek in soglasno prerokujejo umetnici najljepšo bodočnost. Delavstvo s svojimi prostetvni večeri neovrgljivo dokazuje, kako stremi za svojo duhovno izpopolnitvijo tudi v umetnostni smeri, zlasti so pa ti večeri tudi dokaz, koliko skritih talentov je v delavskih krogih. Z največjim veseljem in vdanostjo se mladi ljudje požrtvovalno posvečajo umetnosti, da so lahko za vzgled onim slojem, ki imajo mnogo več sredstev in časa za umetnostno udejstvovanje.

Planinsko slavje na Ljubniku

Škofja Loka, 18. maja.

Prihodnji četrtek, na praznik vnebohoda, bo na Ljubniku zopet veselo in prijetno. Planinci škofjeljskega območja se pripravljajo, da proslave kar najlepše obletnico otvoritve ljubniške kože, ki je postala v razmeroma kratkem času prav priljubljena izletniška točka. Spored planinskega slavja je bogat in ne dvomimo, da bodo odnesli planinci s tega praznika prav prijetne vtise. Ob 10. uri dopoldne se bo darovala služba božja, sledili bodo govor, pevec zapoje planinske pesmi, nato pa se bo razvila prosta planinska zabava. Koča bo okrašana in bo kakor mlada nevesta sprejemala goste pod gostoljubno streho. Upamo, da se tudi naši stari znanec in prijatelj Ljubnik prav nič ne bo kuzjal, marveč bo z lepim razgledom razkril vse krasote svojega gorskega okolja. Skratka bo na vse strani poskrbljeno, da že pridobljeni Ljubnikov planinski sloves ne bo v ničemer trpel.

Koča sama je letos znatno izpopolnjena in nudi vse prijaznejše hce. Kolikor je niso obili z etimtom, je dobila zeleno barvo, vse pritlikale so razširjene in se je zlasti tudi poskrbelo za nemoten razgled, ker so posekali vse drevice, ki je ovinilo razgled.

Loški planinci imajo z ureditvijo Ljubnika in njegove kože mnogo nesebičnega dela in bo zato tudi njim v prijetno zadovoljenje ako bo planinski praznik čim lepši. Zato pa vabimo vse, ki so dobre volje v Ljubnikovo kraljestvo!

Sokol

Sokolska župa Ljubljana javlja, da se bo v dneš 20 do 23. t. m. predvajal v Eltnem kinu Matice zvočni film IX. Vseokolskega zeta v Pragi l. 1932 spremljan s kratkim predavanjem o pomenu in veličini zleta. Film je krasno uspel, ki povsem živo prikazuje veličastno manifestacijo sokolske misli in ideje v zlati slovenski Pragi, tako da se bo lahko uživel v to manifestacijo vsak, ki mu tudi ni bila dana prilika, da bi se zleta osebno udeležil. Predstave se bodo vršile: v soboto 20. ob 14. in 18. uri, nedeljo 21. ob 11., ponedeljek 22. ob 14. in 18. in v torek 23. t. m. ob 14. uri. Vabimo članstvo ljubljanskih in okoliških društev, da se filma udeležijo v čim večjem številu. Šolska mladina si ogleda film po drugem sporedu, o čemer so šole že obveščene. Zupna uprava

— Iz ljubljanskega sokolskega okrožja. Seja sodniškega zbora za okrožne tekme, ki bodo 24. in 25. maja, bo v soboto 20. t. m. ob 19. uri v Narodnem domu. Bratje in sestre, ki so dobili vabila na sejo, naj se je sigurno udeležijo in prinese s seboj »Tekmovalni red za I. medzletne tekme SKK«, ki se obdrži v Sokolski Matiči, Narodni dom. Okrož. načelnik.

— Sokolska akademija v Medvodah. Agilno sokolsko društvo v Medvodah je priredilo v nedeljo, 14. t. m. v proslavo materinskega dne lepo telovadno akademijo. Uvodoma je društveni prosvetar v lepem in jednatem govoru govoril o sokolski deli, ki je na vse prisotne napravil zelo prijeten vtis. Moška in ženska deca v skupnem številu 24 je dobro sestavljene vaje s praportci in obrti izvedle strumno in zelo polovalno. Tudi vaje v ravnotežju so bile prav dobre, le malo več discipline bi bilo treba. Moški naraščaj (12) je zletel proste vaje odpravil zadovoljivo, treba pa bo še mnogo piljenja, da bodo šle gladko. Toda z dobro voljo se bo dale tudi to dosežti in pripravili smo, da bodo na zletu vaje obvladali

naraščajniki brezhibno. Ženski naraščaj (10) je zletel vaje odpravil dobro, ki bi pa ob živahnih izvedbi dosegle še večji uspeh. Strunskih korakov, pevajočo sokolsko koradnico, je prikoralako na telovadišče 10 članov, ki so zletel proste vaje izvedli prav dobro in napravili na občinstvo prav ugoden vtis. Sledile so še deklamacije, pevske točke itd. Končno moramo omeniti, da bi bil obisk prireditve lahko boljši in bi moralo občinstvo v večjem številu posetiti prireditelj. Vrlemu vadičeljskem zboru ter upravi naše priznanje. Le vztrajno po tej poti do popolnega uspeha. Zdravo! J. H.

Beležnica

KOLEDAR
Danec: Petek, 19. maja katoličani: Cecilin, Vitoslava, pravoslavni, 6. maja. DANANŠNJE PRIREDITVE

Kinematografij zaprti.
Prosvetno družabni večer »Krkec« ob 20. pri M. klubu.

Produkcija gojencev šole Glasbene Matice ob 17. v Filharmonični dvorani.

Predavanje dr. inž. Guzelja so elektrometrični titracijaci ob 18. v kemični predavaalni: drž. realne gimnazije, Vegova 4. Ljubljanski zimsko sportni podsavez občini zbor ob 20. v damski sobi Emone. DEZURNE LEKARNE

Danec: Banovec, Kongrsovi trg 12, Hodovar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34 in Ustar, sv. Petra cesta 78.

Izped sita in rešeta

Vse kaže, da bo ujedinjene naših plemen popolno najprej na jezikovnem polju. Veseli bi bili mi na tej strani, če bi naši bratje z one strani z enako vneto pripravljali naše prelepo jezikovno ujedinjene, toda temu žal ni tako. Mi se trudimo na vse kriplje, da dobimo čim prej enotno književno jugoslovaniščino, oni pa močno zaostajajo za nami in nas ne bodo zlepa dohiteli, če se kmalu ne poboljšajo. Prispevati pa moramo vsak nekaj, da bodo sadovi našega skupnega dela tem bogatejši.

Snago in nesnago smo že zadnjič omenili. Poleg te nesnag je naši snagi pa prispevamo v bodočo skupno jezikovno zakladnico še druge cvetke, recimo: ... da zraven službe vršite še posebno službo ter imate tako dva prihoda... da se ponovno okupimo pod našimi starimi praport... na njegova dela in nedela budno pazimo... da bi zalagali advokate od vseh instanc in se raje nagodijo... bomo na lojaln način prosili tožiteljico, da jo makne... Končno pa še: Vsak je po svoje prispeval za jedajo in mokrabo.

Čestitamo tistim, ki so se napili mokrabe, pa niso dobili na trdnih tleh morskolezni.

Sportni pregled

Ljubljana, 19. maja.

V nedeljo se nadaljuje ligino prvenstvo. V Ljubljani igra zagrebški HASK, ki ni stopi proti Primorju. HASK-a smo že opotavano videli v Ljubljani, to je klub, ki spada med našo nogometno elito. Po tehničnem znanju in kombinaciji ga ne dosega noben klub v Jugoslaviji, moštvo manjka samo borbenosti. Lani se je Primorju v Ljubljani posrečilo, da je Zagrebčane, v vrstah katerih sta bila takrat še Hitrec in Stara, porazil s 5 : 3, v revanši tekmi v Zagrebu je pa doživelo katastrofalno poraz. Mogoče se bo Primorju posrečilo tudi tokrat, izstrati HASKu obe točki, ki sta mu za nadaljni obstoj v ligi več kot potrebni.

Največje zanimanje pa vlada za srečanje med BSK in Hajdukom, dvema bivšima državna prvakoma. Dočim je BSK na vročih splitskih tleh lani remiziral, ga je Hajduk v Beogradu porazil s 3 : 0. To je bila ena najlepših Hajdukovih zmag in splošno se je mislilo, da bodo Splitski državni prvaki. Toda borbeno zagrebški Concordija jim je temeljito prekrilzala računec in jih porazila tako v Splitu kakor v Zagrebu. Beograjska Jugoslavija mora v Zagreb, kjer nastopi proti Jugoslaviji. Borba bo precej izenačena. V prvenstveni tabeli imata vsak po 7 točk, le da je Concordija v Beogradu igrala neodločeno, v Zagrebu je pa odpravila Jugoslavijo v razmerju 6:1. Gradjanjski igra v Sarajevu proti Slaviji. Zagrebški purgariji so eicer favoriti, vendar presenečanja niso izključena. Slavija si je zadnje čase precej opomogla, kar dokazuje tudi visoka zmagala nad osiješko Slavijo v Osijeku. — Osiješka Slavija sprejme v goste Vojvodino. Pričakuje se prav energično borbo, ker gre temva dvema tuda za obstoj v ligi.

Dnevne vesti

— Napredovanje v naši vojski. V čin rez poročnika so pomaknjeni rez. podporočnik Franjo Schwab, Karel Sovanec, Zorko Kotnik, Josip Grafek, Franjo Lančar, Ivan Balt, Josip Jakšič, Franjo Zeravec, Bogdan Golmajer, Slavko Drašler, Franjo Lančar, Ivan Furlan, Maks Dominkuš, Milan Schwarz, Viktor Vladimir Brat, Miroslav Gočanin, Martin Ribarič, Janko Pavlov, Franjo Hang, Miha Ledinek, Vladislav Geiger, Stanislav Terčak, Bogomir Debevec, Vinko Ožega, Karel Klmeč, Adolf Arzenšek, Vinko Hartelj, Milan Straus, Mirko Rusović, Radovan Lichtencker, Metod Trtnik, Franjo Alojz Rejč, Jože Paternost, Oskar Rataj, Hubert Hauke, Vekoslav Masle, Ernest Stern. Franc Hlebš, Oton Bajde, Marijan Pišec, Ljubivoj Ravnikar, Rudolf Bratok, Jože Kračnik, Franc Praec, Karel Vrečko, Otmar Karlovec, Oto Knešavrek, Adolf Obrar, Slavimir Gorenjak, Feliks Vehovec, Zoltan Bence, Vladimír Mikel, Rudolf Polak, Josip Dreksler, Anton Cerne, Vili Loc, Roman Soklič, Konrad Grims, Milan Kmet, Ivan Miklavc in Ivan Čvrek; v čin podporočnika so pomaknjeni naredniki-dijaki medicince dr. Ludovik Križ, Ernest Opelic, Zvonimir Belaj, Josip Medvešek, Stanislav Bonač, Ivan Keršnik, Libert Iglar, Viktor Dolenc, Viktor Lindtner, Anton Belan, dr. Rudolf Hitrec, dr. Zdenka Horvat, Božidar Koh, Vladimir Buhač, dr. Stanislav Malenšek, Zvonimir Kundič in Ivan Klinar.

— Razpisana zdravniška služba. Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje mesto zdravnik uradniškega pripravnika in javni bolnici v Brezicah. Prosilci morajo imeti pogoje za sprejem v državno službo ter dovršeno zdravniško pripravilno službo (staž). Prosnje je vročiti pri banski upravi dravske banovine v Ljubljani, oddelek I, do 25. t. m.

— Velik uspeh Zinke Vilfan-Kunčeva. Primenada zagrebške opere gospa Zinka Vilfan-Kunčeva je dobila v Dunaju povabilo, naj bi nastopila s slavnim pevcom Klepuro v operi »Turandot«. Na gostovanje jo je povabila tudi nemška opera v Brnu. Zdej je Vilfan-Kunčeva na gostovanju zagrebške opere v Dalmaciji.

— Izletniški vlak iz Zagreba v Slovenijo. Od nedelje bodo vozili iz Zagreba izletniški vlaki na Sušak in v Ljubljano, na Bled, v Bohinj, Krapino, Rogasico Slatino, Rimsko toplice in Celje.

— Naš Jadrin v filmu. Včeraj je prispeal v šibenki avtomobilom iz Splita ekspedicija berlinske Ufe, ki izdeluje film o našem Jadru. V film pride tudi Mosor.

— Ovršniški kongres. 18. junija bo v Subotici kongres obrtnikov iz vse države. Kongres bo obrtniki predsednik Zveze jugoslovenskih obrtnikov Milan Stojanović.

— Udeleženci bodo imeli polovično vozino.

— Borza dela v Ljubljani objavlja, da išče nujno 1 plešnega mojstra in 1 pohištvenga risarja.

— Muzejško društvo za Slovenijo. Na občnem zboru dne 23. IV. izvoljeni odbor se je konstituiral takole: predsed. gen. insp. v p. lng. I. Sbrizaj, podpred. prof. dr. M. Rupel, blagajnik univ. prof. dr. B. Saris, tajnik prof. dr. L. Kuščer in prof. dr. S. Kranjc, knjižničarja dr. J. Staudacher, asst. dr. Z. Zwittner, članarina oz. naročnica, ki jo delujejo člani za pretekla leta, bo odločala o rednem izhajanju Glasnika in Prirodoslovnih razprav. Odbor prosi vse člane, ki so še v zaoznanosti, da posrvnajo dolg čamprej, vsaj del dolga.

— Spominški kip dr. Pregla. V suhi graško univerze je bil včeraj zjutraj ob navzočnosti najodličnejših predstavnikov oblasti ter zastopnikov univerze odkrit kip pokojnega učbenika dr. Frca Pregla, ki je bil za svoja dela nagradjen tudi z Nobilem nagrado. Dr. Frca Pregla je rojen Ljubljančan.

— V gluhozemnici v Ljubljani se sprejmejo ob pričetku šolskega leta 1933/34 novič gluhozemni otroci v starosti od 7 do 10 let na prošnjo staršev ali njih namestnikov. Prošnjam, ki naj se vlože do dne 5. junija pri ravnateljstvu, je priložiti rojstni in domovinski list, ubožno spravečo, če se prosi za brezplačno sprejem, in zdravniško spravečo, da je otrok gluhozem in da ni slaboumen ali neozdravljivo bolan. Zbirne urade, znanstveni in šol. upraviteljske prostim, da obveste prizadete o tem. Grm Fran, ravnatelj gluhozemnice v Ljubljani.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je skoraj po vseh krajih naše države še deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 19, v Zagrebu, Splitu in Beogradu 17, v Ljubljani 15, v Mariboru 18,6, v Sarajevu 11 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,5, temperatura je znašala 4,8.

— 36 ur pod vagonom orientexpressa. V Osijsku so nedavno izsledili vlomilsko tolpo, ki jo je vodil 23-letni Stjepan Pac. Fant je hotel že pred leti odpotovati v inozemstvo in iz Vinkovcev se je odpeljal pod vagonom orientexpressa v Pariz. Na pariškem kolodvoru so ga prijeli, a ko so spoznali, da mu je šlo samo za brezplačno vožnjo, so ga izpustili in mu dali še 20 frankov. Pozneje se je vozil po Franciji večinoma brezplačno pod vagoni.

— Neprijetne posledice nepravilnosti. Orožniki na Pragerskem so zvedeli, da je lani 13. oktobra padel enoletni sinček posestnice Potiskove iz Vrholj pri Slovenski Bistrici v mlako in utonel. Medtem ko se je mudiča mati v hlevu, je Ludvik neopazno odšel iz hiše ter padel v bližnjo lužo. Otroka so domači pokopali na pokopališču v Laporju, ne da bi o tem ovnesti inupustnost in orožniške. Zaradi te nepravilnosti se bo morala sedaj posestnica zagovarjati pred sodiščem. Zena je dejala, da o, vedela, da je treba smrtno nesrečo javiti oblastem

— Nenavadna družinska tragedija. V vasi Korlača pri Raški je živel posestnik Ljubomir Petrovič s sinom Stojkom. Ko je sin odslužil vojaški rok se je oženil. Zena mu je rodila deklico, takoj po porodu se je pa Stojko zaljubil v Tjano, sestro svoje matere. Zaposil je svojo ženo in začel razmerje s Tjano. Oče je temu svoda od-

kočno nasprotoval, toda sin je bil trmast in ni popustil. S Tjano je imel otroka, sina Dusan, ki je zdaj star že 11 let. Ze v mladih letih je bil Stojko duševno nekolko omejen, zadnje čase se je pa bolezen tako poslabšala, da je začel besnet. Njegov oče ga je zato poslal v baovinsko bolnico. Medtem ko so sina zdravili, je očeta popadel stekel pes. Mož se ni brigal za ugriz in se je zdravil pri vsakih ženičah. Bolezen je pa polegoma napredovala. Iz bolnice so poslali domov sina. V hiši je nastal pravačati pekel. Oče in sin sta začela besneti. Prepirla sta se in razbijala vse, kar jima je prišlo pod roke. Pred dnev, so sina Stojka potegnili mrtvega iz lbra, očeta so pa morali poslati v Pasteurjev zavod v Zagreb.

— Zagoneten samomor šefa davčne uprave. V terek se je v Zabljatu na podstrju davčnega urada obesil šef davčne uprave Milorad Baič. Samomor je vzbudil veliko pozornost. Baič je šel Baič v smrt zato, ker je bila proti njemu uvedena disciplinska preiskava. V zvezi s tem pa krojijo tudi govorice, da je Baič zaposil v uradu neko mlado damo, s katero je imel ljubavno razmerje, za kar je zvedela njegova žena. Oblasti so uvedli preiskavo.

— Še o razbojniku Markoviču. Beograjski listi prinašajo občirna poročila o zločinskem ravnateljstvu Markoviču in njegovom pajušaju Miljkoviču. Na dan prihajajo vedno nove stvari. Tako je prijaviel neki občinski urednik, da je prišel nekdo v Beograd, kjer je iskal službo. V liheh je čital, da išče Adria National Film blagajnika z večjo kavajo. Javiti se je moral direktorju Markoviču. V isti sobi je sedel še nekdo drugi, bil je najbrž Miljković. Občinski urednik je dejal, da ima na razpolago okrog 40.000 do 50.000 Din Markovič je rekel, da je sicer to majhen znesek, vendar ga bo sprejel v službo, ker je pošten človek. Obljubil mu je 3000 Din mesečne plače ter mu naročil, naj še istega dne prinese denar, da bosta podpisala pogodbo. Mož je šel v banko in dvignil denar, deli so mu pa samo 10.000 Din. Vrnil se je k Markoviču in mu povedal, da je dobil samo 10.000 Din, tedaj je pa v zročal opazil sumljive kretnje. Miljkoviča za njegovim hrbtom. Zdelo se mu je, da ga hoče zgrebiti in siliti za vrat. Naglo se je obrnil in odšel, češ, da gre še po ostali denar. — Branko Šurjanović, zastopnik avtomobilov »Opel« je pri prijavi, da ga je Markovič nekoč vabil v svojo klet, češ, da ima tam več motorjev na prodaj in da je pripravljen zamenjati jih za avtomobil ter tudi nekaj doplačati. Šurjanović je bil toliko previden, da ni šel z njim in tudi ni nasledel drugič, ko ga je Markovič nagovarjal, naj pride zvečer k njemu.

— Pri številnih nadlogah ženskega spola, povzroči »Franz Josefov« grenčica najboljše olajšanje. Spričevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo milo odvajajoče »Franz Josefov« vode, zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj Nad 300 čeških turistov se je večeraj ob 16. s posebnim vlakom pripeljal v Ljubljano, da si po daljšem popotovanju po naši državi ogledajo še naše mesto in Bled. Vlak je prišel na kolodvor v največjem naliivu, da ni bilo mogoče organizirati svečanega sprejema, pač je pa gostom zaigrala železničarska godba in je vodio izleta v imenu župana dr. Dinka Puca pozdravil tujkoprometni referent mag. svetnik g. dr. Brilej, drugo skupno izletnikov pa g. Kozinc. Zaradi slabega vremena in kratkega časa so si Čehi le površno ogledali Ljubljano, kjer so povsod vzbujujali pozornost in izrazje simpatij. Že ob 18. so se izletniki odpeljali na Bled, kjer se danes posivoe od naše države, ki se o njihnih lepotah in napredku izražajo v največjem navdušenju.

—lj Zahvala Rdečega križa. Krajevni odbor Rdečega križa je pobiral večeraj po mestu zimsko obleko. Kljub skrajno slabemu vremenu je bil uspeh akcije dovoljen. Iskreno zahvalo izrekamo vsem človekoljubnim sodelavcem pri naši akciji, osobito pa lastnikom avtomobilov: Higieniski zavod, Krisper Anton, colnolare, veletrgovina, Desa, zastopstvo »Chevrolet«, »Pontiac« in G. M. C. avtomobilov, Kmetijska družba za Slovenijo, Gregore & Cie, veletrgovina, Niklsbacher in Smrkoj, dež. prid., Breznik Vencestav, trg., Triumf-Auto (Keršič Ivan), Dukič, ing. in drug. gradbeno podjetje, Pivovarna Union, dd., Splošna maloželezniška družba, Kolinska tovarna kavinskih prameti, Mencinger Tomo, trg., Turk Rajko, sped. podjetje, Slavnik Franc, velemesarja in trg., Rancinger Rajko, spedičija, in Reich Josip, parna barvarna in kemična čistilnica, ki so nam dali brezplačno na razpolago avtomobile, godbenikom društva »Sloga«, ki so s svojimi fanfarami delali propagando za akcijo, akademikom društva Jadran, stegu skavtov Kodeljevo, samaritantkam in samaritanom ter mestnim delavcem. Ljubljanske prebivalstvo je tudi pri tej priliki pokazalo svoje zlato srce. Vendar pa mnoge družine niso mogle oddati pripravljenih paketov, ker niso opazile naših avtomobilov, ali pa ti niso dospeli v njihove ulice zaradi nenadne plobe. Vidljivo prostimo vse one, ki žele še kaj darovati, da pošljejo po možnosti svoje darove v našo pisarno, Wolfova 12. dvišišče, ali pa prijavi svoj naslov, da pošlamo po paket. Vsem darovalcem najlepša hvala! Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani.

—lj Gradbeno dela brez oblastvenega dovoljenja. Mestno načelstvo razlašala: V zadnjem času se vedno bolj množe primeri da se razna gradbeno dela, adaptacije, preidave, gradnja malih gospodarskih poslopih izvršujejo brez odobrenja oziroma vednosti mestne občine kot pristojne gradbene oblasti. Tako samovoljno izvrševanje gradbenih del je po § 84 gradbenega zakona nedopustno in kaznjivo z denarno kaznjo do Din 10.000.— (§ 100 gradbenega zakona)

Prav tako se pogosto primeri, da izvršujejo stavbni gospodarji ne samo manjše, ampak tudi obsežnejša gradbena dela po neupravičenih osebah, kar je tudi nedopustno in kaznjivo. Mestno načelstvo je dosedaj — upoštevajoč nevednost prizadetih strank — take prestopke gradbenega in obrtnega zakona mileje kaznovalo. S tem milejšim kaznovanjem pa se ni dosegla zaželenega uspeha; nasprotno, prestopki po gradbenem zakonu se vedno bolj množijo. Zato opozarja mestno načelstvo vse prebivalstvo mesta Ljubljane na nedopustnost in kaznjivost samovoljnega izvrševanja gradbenih del in bo v bodoče vsako kršitev gradbenih predpisov najstrože kaznovalo.

—lj Bodeča žica ob javnih potih. Mestno načelstvo razlašala: Ob javnih potih Ljubljane je mnogo zemljišč zgrajenih z ograjo iz bodeče žice ali pa je na vrhu ograj napeta bodeča žica. Ograje iz bodeče žice ob javnih potih so za pesnike, zlasti za otroke in stare ljudi zelo nevarne, ker se lahko ob njih ranijo ali raztrgajo obleko. Po §l. 62 odstavek 3. pravilnika h gradbenemu zakonu so bodižaste ograje ali ograje iz bodeče žice na uličnih straneh tudi prepovedane. Zato opozarja mestno načelstvo v Ljubljani vse lastnike zemljišč, ki imajo svoja zemljišča ob uličnih straneh ograjena s takimi nedovoljenimi ograjami iz bodeče žice na nedopustnost takih ograj in jih poziva, da take ograje odstranijo in jih nadomestijo s drugimi ne nevarnimi oziroma, da bodečo žico iz ograje odstranijo vsaj do 1. avgusta t. l. Po brezuspešnem poteku tega roka bo mestno načelstvo samo odstranilo take ograje in na račun in nevarnost prizadetih lastnikov ograj.

—lj Doma naj ostane naš denar! Tega gesla se držite pri nakupu mlia. »Hubertuse« mlio je domač izdelek. Vsak trgovec je z njim dobro založen. Samo zahtevajte ga.

—lj Podražitev vožnje s tramvajem. Uprava električne cestne železnice sporoča, da se od 20. t. m. dalje zvišaja sedanja cena za prestopne vozne listke od Din 1.50 na Din 2.—. Cena za vožnjo v St. Vid na progi glavna pošta — St. Vid ostane nespremenjena, t. j. Din 3.—, na prosti Vič — glavna pošta do St. Vida in obratno pa se zvišaja cena za 50 par, t. j. na Din 3.50.

—lj Na ribjem trgu so se danes gospodinjice zopet lahko zalagale s priljubljenimi majhnimi ribami s sardelicami, skombri in grlicami. Drugih morskih rib ni bilo na izbiro. Za morsko postrv (skombre) je zdaj sezona, zato se je precej pocenila, na 18 Din. Sardela se po 15 do 18 Din, grlica pa po 16 Din. Nekaj kilogramov je bilo tudi palamid, po 32 Din, celne, rezane po 36. Bradaca je bilo zelo malo, prodajajo so ga po stari ceni, po 40 Din, nekoliko več je pa bilo sasp in sep po 20 Din. Tudi lignji, ki so po 32 Din, je bilo malo. Prodajalka, ki prodaja stalno ribe, je imela danes prvič v tej sezoni rake, ki so nekaterim že dolgo dišali. V ljubljanski okolici je malo rakov, ker jih je pobrala kuga, vendar niso posebno dragi na trgu, komad po 3 Din. Rečni rib je bilo danes mnogo, samo ščuk se ni. Gospodinje jih težko pogrešajo. Najdražji so bili veliki somi, po 45 Din. Karpe so prodajali po 30 Din, mrene po 25, belice pa po 12. Trg je bil tudi dobro založen s tolstimi žabjimi kraki, ki so po dinarju do 1.50 Din.

—lj Pri palači Trgovske akademije grade že tretje nadstropje. Delo bi napredovalo še bolj, če bi jih zadnje čase ne zadrževalo slabo vreme. Poslojpe grade v skeletnem sistemu, t. j. betonirajo ogrodje, stebre, nosilce in stropove. Ogrodje izpolnijo s predelanimi in polnišimi stenami, ki bodo zgrajene s lahko, volto opetko.

—lj Delavski dom bodo kmalu začeli ometavati zunaj; v ta namen postavljajo odre ob pročelijih. V splošnem je letošnja stavbnar sezona skoraj povsem mrtva.

—lj Pogovitev Foersterjevega koncerta. APZ ponovi v nedeljo dopoldne v Unionu stalni koncert Foersterjevih najboljših moških zborov. Zbor, ki je gotovo eden najboljših zborov v državi, zapoje 17 moških zborov A. Foersterja, ki ga karakterizirajo v vsej njegovi osebnosti. Ze na prvem koncertu je Ljubljana dostojno s polnim razumevanjem doževala, da zna ceniti delo moža, ki je ustvarjal dolga desetletja Slovencem na glasbenem polju. Da je omogočen posest koncerta vsem — so cene koncertu zelo nizke (12 do 2 Din) in se vstupnice dobe v predprodaji v ulonski trafikli.

—lj Nov grob. Sinoči je po dolgotrajni boleznini neznanca umrl g. Fran Pečnikar, postrešek št. 9, dolgoletni hišnik v ljubljanskem Narodnem domu, sedaj hišnik v hiši Mestne hranilnice, Dalmatinova 13. Pogojnik je bil vznemir zaveden naroden mož, ki je bil član mnogih narodnih društev. Pogreb se bo vršil iz mrtvašnice splošne bolnice v soboto ob pol šestih zvečer. Blag mu spomin!

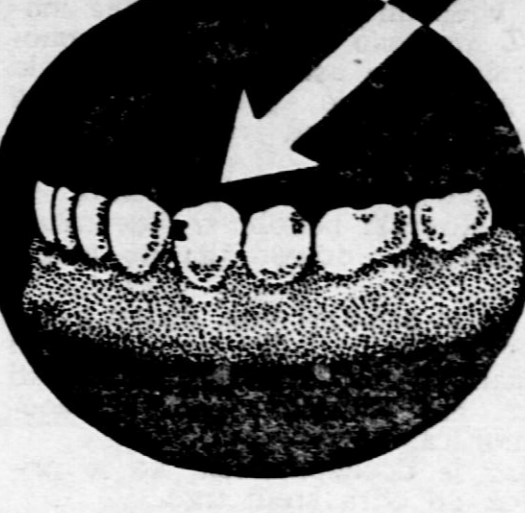
—lj Veliko akademijo na Vtju priredi za mladino jutri ob 16. v Sokolskem domu podmladek JS tamosejše meščanske šole, v nedeljo ob 20. pa akademijo ponovi za odrasle. Na programu, ki ga izvaja mladina, so govori, deklaracije, petje in žive slike, na gosti bo pa zaigral učitelj gosp. Kerne, ki ga na klavirju spremlja kateheta g. dr. Plaj. Patriotično streljenje mladine podprimo s velikimi obiskom!

—lj Bogozovo gostovanje v Hamletu se mora začeti preložit na poznejši čas, ker mu je zaradi repertoarja Nar. dvorca v Pragi že dovoljen dopust odgoden. Prosimo, da p. n. občinstvo to blagohotno upošteva.

—lj Pokojniški zavod za namembence sporoča, da se preseli v svoje nove uradne prostore v Gajevo ulico šte. 5. I. in II. nadstropje kjer bo od ponedeljka dne 22. t. m. dalje uradovail.

—lj Vse prijatelje Sokola I vabimo na društveno javno telovadbo dne 21. t. m. na Taboru. Nastopijo vsi oddelki s prostimi vajami za pokrajinski zlet in z orodno telovadbo. Moška deca bo izvajala ljubko igro »Gasilce«, moški naraščaj pa bojno tekmo Telovadba se vrši ob vsakem vremenu s sodelovanjem društvene godbe. Pričetek telovadbe ob 4. uri pop. Pol ure

Stoj! dokler še ni prepozno ...

Zob je votel in se mora zaliti. Dnevno temeljito čiščenje z zobno pasto Chlorodont bi to poškodbo lahko preprečilo. Chlorodont ne daje zobem samo blestečega sijaja, ampak jih ohranja tudi zdrave. Dobiva se povsod. — Poskusite eno tubo, uspeh Vas bo presentil!

Tuba Din. 8.—, velika tuba Din. 13.—

pred pričetkom koncert društvene godbe. Cene nizke. 312/n

—lj Povsko društvo »Sava« preloži izlet po Ljubljani zaradi narasle vode na 11. junij.

—lj Občni zbor Stavbine hranilnice in posejilnice »Moj dom« v Ljubljani se mora vršiti zaradi nepredvidenih zaprek v nedeljo 21. t. m. v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti št. 22 A v pritični dvorani. 313/n

Iz Škofje Loke

—lj Zloraba zaupanja. Bivša lastnica Cernetove hiše na Mestnem trgu v Škofji Loki ga. Minke Leitnerjeva, stenojoča sedaj v Berg-Hauptplatu v Avstriji, je naročile pred odhodom v inozemstvo nekemu okoličanu Francetu, naj ji oštiti gozod nad Seferom, kar je suhega pa da je lahko njegovo. France si ni dal dvakrat reči in je šel prav temeljito na delo. Pospravil ni samo suhega vejavia, marveč je moral past tudi precej kostonjevih drevet in par brez li jih je porabil France za drva. Gospodinja cenl, da jih je šlo na ta način okoli 10 seznjev drv v promet. Dobra polovica je bila prodana kar doma, druga pa so šla v Taceo pod Šmarno goro. Nerodni France bo moral kajpak škodo poravnati, zraven tega bo imel na se stisniti z oblastmi.

—lj Velik manifestacijski šhod JRKD bo 28. t. m. v Novem Sadu. Udeleženci imajo šetrniško vožnjo. Sotiljskega opozarjamo na shod. Vse potrebne informacije se dobe pri sreskem pododboru JRKD v Škofji Loki in pri krajevnih organizacijah.

—lj Seja občinske uprave pod vodstvom župana Jospa Hafnerja je bila v terek popolna v mestni posvetovalnici. Poleg tekočih zadev je razpravljal odbor o računskih zaključkih mestne občine in posebej Mestne hranilnice. Referiral je občinski blagajnik g. M. hael Luznar.

Iz Trbovelj

—lj Nevihita s točo. Včeraj popoldne okrog 3. ure so se pričeli zbirati za Sv. Placino in Mrzlico termi oblaki, ki so kmalu zatemnilo celo trboveljsko kotlino. Med hudim viharjem se je viliha ploha s točo. Neurje sicer ni trajalo dolgo, vendar pa je toča ponekod napravila občutno škodo, zlasti na drevju in vrvih.

—lj Kmetijska podružnica v Trboveljih razlašala, da ji je žpenstvo občine Trbovelj ponudilo 3000 kg koruznih otrobov po nizki ceni 30 par za kg. Načelstvo podružnice vabi posestnike in živinorejce, da pripravijo takoj, koliko otrobov žele kupiti, ker bo podružnica prevzela od občine otrobe le, če bo dovolil naročil Koruzni otrobi so od nedavno rudarjem razdeljene koruzne moke, ker je dala koruzo občina zmetli, izkupiček od otrobov pa bo za kritje stroškov mljeta, prevoza itd.

—lj Težka nesreča pri delu. 22letni vozač Klenovšek Branko, stanujoč v Lokah, je bil zaposlen pri žičnici Gvido-Limbek s davorom polnih in odvozom praznih vozikov. V sredo dopoldne pa je med obratovanjem žičnice zlezel na vozčko tručilo, ki visi na žični vrvi, hotoč zamazati tečajje. Voziček pa se je nenadoma iztril ter padel na Klenovška tako, da mu je zlomilo levo nogo v stegnu.

—lj Izplačevanje brezposelnih podpor. Tudi fond za podpiranje brezposelnih rudarjev se zaradi številnih redukcij rudarjev močno špa. Rudarji, ki so ob koncu aprila napravili pri rudniku zadnji šilt, so dobili 15. t. m. izplačano zadnjo mezdlo, sedaj pa bodo v najkrajšem času izpostavljeni a svojimi družinami najhujšemu. Zato je glavni odbor Bratovske skladnice sklenil ukiniti predpogoj 6 tedenske brezposelnosti do pravice brezposelne podpore in odredil, da bodo prejeli podporo vsi nujno potrebni, ki so neprekinjeno že 7 dni brez dela.

Iz Metlike

—lj Mali Ljubljaničani pojdejo letos na letovišče v Medno, Breznico, Zirovnico in Kraljevico. Ali bi ne bilo umestno, da pride za prihodnje leto tudi Bela Krajina v poštev, saj ima idealno podnebje in živi se v njej zelo poceni.

—lj Nov vozi red, ki je 15. t. m. stopil v veljavjo, je končno po neštetihi naših prošnjah vendar vsaj malo izboljšal. Medtem ko je preje zadnji vlak proti Metliki odhaja iz pred drugo uro popoldne, ko so še vsi ljubljanski uradi odprti, odhaja sedaj zadnji ob pol petih popoldne tako, da lahko vsak poslovem človek konča svoje opravke in se vrne domov. Popoldanski potniški vlak proti Ljubljani odhaja sedaj kasneje, namreč ob 16.50, jutranji pa tudi kasneje, namreč ob 4.52. Redni nedeljski izletniški vlak nam bo gotovo vsako nedeljo pripeljal stare in nove prijatelje, da prežive vsaj en kratek dan v naši lepi Beli Krajini.

—lj Javno delo. S kreditom banske uprave za javna dela prično prihodni leden popravilati klence oz. ovinkne na Vejarju in pri Podzemlju. Kako težek je danes naš položaj, nam jasno dokazuje dejstvo, da se je za delo ponudilo že 300 ljudi, ki bi radi vse delajo zaslužili. Vsi seveda ne bodo mogli dobiti dela, vendar pa se bo skušalo več vajino zaposliti za krajši čas, da bi do dovršitve del prišli skoro vsi na vrsto.

—lj Mestno kopalništvo, ki ga prične v kratkem graditi naše agilno Tujeko prometno društvo, bo najbrž tik nad mestom proti Hruški. Navideže težave so se pojavile pri izbiri in odločitvi zemljišča, ker se je s kmeti zelo težko pogoditi. Če ne bo mogoče dobiti primernega privatnega zemljišča, bodo porabili mestno. Zgraditi nameravajo

tudi manjšo kabino pri Lovštinovem mlsau, kjer je voda tudi za stakalee zelo ugodna in kjer stalno tabori ljubljanski Sokol I.

—lj Plahtni dnevi, ko naš najstarejši denarni zavod Dolenjske in Bele Krajine I. dolenska posejilnica v Metliki izplačuje vloge, so zelo živahni. Dnevno prihaja nad 150 ljudi po prihranke, vendar pa moramo ugotoviti razveseljivo dejstvo, da naši preudarni domačini kljub težkim časom še vedno nalagajo slučajne prihranke in tako omogočajo reden obtok denarja.

—lj Zahvalna pisma izletnikov, ki so se udeležili nedavnega fotomatematskega izleta v naše kraje, so dobili od mnogih privatnikov vsi vodniki posameznih skupin. Izletniki so z največjim navdušenjem zahvaljujejo in obljubujejo ponoven obisk; zelo pohvalno se izražajo o odlični organizaciji izletov v Metliki in okoliških vaseh.

Iz Trebnjega

—lj Popis živine, vozov in opreme bo v Trebnjem v petek, dne 9. junija pred podom g. Pavlina, in sicer za občine Trebnja, Sela, Šumperk in Mirna. Dne 10. junija na istem kraju za občini Velika Loka in Dobrnice. Komisija prične s popisom in pregledom točno ob 7. uri zjutraj in bo postovala ob vsakem vremenu.

—lj Veleseljnske legitimacije za spomladanski veleseljen od 2. do 14. junija dobe interentni v občinski pisarni za Din 3.—, ostane 27 Din plačajo pri blagajni veleselja. Za nabavljenno legitimacijo imajo ugodnost polovične vožnje, t. j. pravico do brezplačnega povratka.

—lj Čudno postopanje. Kljub temu, da je bilo Trebnje še lani proglašeno za letovišče, nimajo obiskovalci in letoviščarji niti do danes pravice do popusta na železnicah, kakor je to pri vseh drugih letovišcih. Lani so vsi letoviščarji tudi na povratku morali plačati celo vožnino. Skrajni čas je, da železniška direkcija izda potrebna navodila naši domači postaji, ker ista brez uradnega obvestila ne more izdati letoviščarjem polovičnih kart za povratek.

—lj Manjšo skupino fotomatemarjev pričakujemo za svečane dni ob priliki razvijanja našega školskega prapora. Predvidene so tudi denarne nagrade za najboljše posnetke slavnostnih motivov.

—lj Zlat žebelček za prapor je darovalo med drugimi tudi osebje uprave »Slovenskega Naroda« in ravnatelj kavarne nebottičnik g. Jelta Petrovič. Posnemajta!

—lj Cigarska nadloga. Pred dnevi je bilo vromljeno v hišo posestnika Eršeta v Lipnici in so vromlilci odnesli več možkih in ženskih obkek. Ze je kazalo, da vromilci ne bodo izseljeni, ko se je pri preiskavi izkazalo, da so bili vromilci bosi, kar so orožniki ugotovili po odtisih nog. Istočasno so ljudje opazili, da se po okolici potikajo cigani, ki jih je orožništvo v zvezi z vromcem takoj aretiralo. Brajdži sicer vrom tajje, vendar pa jim to ue bo pomagalo, ker jih izdajajo ravno bose noge. Ukradeno blago so spretno skrili in preprečevali trdijo, da so to pot res nedoželi. Po končani preiskavi so bili izročeni taksaj njemu sodišču, ki jih bo za vrom primerno nagradilo.

Iz Celja

—lj Mestni proračun za 1. 1933. je ministristvo financ pred dnevi potrdilo v nekoliko izpremenjeni obliki, kakor je bila sprejeta v predzadnji seji občinskega sveta.

—lj Javne produkcije gojencev Glasbena Matice bodo letos v Mestnem gledališču v naslednjem vrstnem redu: v četrtek 25. t. m. ob 10. za gojence nižje, v petek 26. t. m. ob 18. za gojence srednje, v soboto 27. t. m. ob 18. za gojence srednje in višje, v četrtek 1. junija ob 20. pa za gojence višje stopnje.

—lj V celjski bolnici je umrl v sredo 17. t. m. najstarejši Celjan, 93 letni bivši stikarski mojster in Tegetthoffov veterar Jakob Batič. V četrtek 18. t. m. je umrl v bolnici 1 leto stari kočarjev sinček Edvard Podgoršek iz Trnovelj pri Celju, ki ga je bil 17. t. m. popoldne brclni konj v čelo in mu prebil lobanjo. Dne 18. t. m. je umrl v celjski bolnici tudi 60 letni prevzičkar Martin Doier iz Trnovelj.

—lj Obrtni nadaljevalni šoli v Celju je daroval ob njeni 50 letnici odvnetnik g. dr. Ernest Kalan v Celju 100 Din. Šolski odbor se iskreno zahvaljuje za ta lepi dar.

—lj Celjski sport. V nedeljo 21. t. m. ob 16.30 se bo pričela na sportsnem igrišču pri »Skalni kletki« izbirna nogometna tekma med reprezentancama Celja in Gaberja. V obeh reprezentancah bodo igrali najboljši nogometaši vseh štirih celjskih sportnih klubov. Tekma bo gotovo zelo zanimiva in napeta. Ob 15. se bo pričela predtekma med SK Šostanjem in rezervno celjskih Atletikov. Na praznik 25. t. m. ob 16.30 se bo pričela na istem igrišču prijateljska nogometna tekma med SK Olimpom in SK Jugoslavijo, ob 15. pa bo predtekma rezerv SK Atletik in SK Olimpa. Crosscountry v teklu, ki ga je nameraval prirediti na praznik 25. t. m. SK Jugoslavija na Glaziji, je vsled odpovedi uporabe Glazije preložen. Prireditvec bo najbrž v nedeljo 18. junija na igrišču pri »Skalni kletki«.

A. D Ennery:

Dve siroti

Roman

Sodniki so odločili, da bo Frochard, zasaden pri premišljenem umoru mihojnarja de Frolandsa in njegove nečakinje Marte, odpejan na morišče na trg de Greve, kjer mu zlomi rabelj roke in noge, potem ga pa priveže na kolo z obrazom navzgor ter ga pusti tako, dokler ne izdihne svoje grešne duše.

Obsodba je bila potrjena in morilec izročen krvniku.

In bliskovito je šla po Parizu vest, da se pripravljajo nova usmrtnice. In ker je bil od začetka vladanja Ludvika XVI. ta način usmrtnice zelo redek dogodek, so bili že davno pred usmrtnico vsa okna na trgu Greve najeli plemiči in dvorne dame.

Zločin je bil, kot rečeno, zelo razburil ljudstvo, ki se ni dalo pomiriti, pa naj je bila obsodba še tako kruta. Bilo je jasno, da bodo hoteli velike množice prisostvovati usmrtnici in videti prihod obsojenega morilca na morišče.

Usmrtnice je bila določena za četrto uro popoldne, toda ljudstvo se je začelo zbirati na trgu že zgodaj zjutraj.

Drugi dan po umoru, še predno je bilo razglašeno moriščevo ime, je Frochardka zapustila svoje stanovanje. Zatekla se je v okraj na periferiji Pariza, kamor so se zatekali navadno zločinci.

V novem stanovanju je čakala, kdaj napoči dan usmrtnice njenega moža.

Otroka, vzemirjena po njenem nemiru in vedno objokanih očeh, sta jo vprašala, kaj se je zgodilo z očetom.

— Odpotoval je. — je odgovorila Frochardka.

Potem je pa pripomnila, objokana k Jakobu:

— Počakajmo, kmalu ga bomo videli. Da, videli ga bomo. Objoknila sem mu to. Vsi trije bomo tam.

Spomnila se je, da ji je dejal mož nekoč:

— Če bom kdaj stal na morišču, hočem, da pridete tja.

— Da, da, bomo tam! — je šepetala.

... Videl nas boš zadnjič v življenju. In v trenutku tvoje smrti bomo prisegli, da se osvetim tistim, ki so te spravili na morišče.

Ze zgodaj zjutraj usodnega dne, ko naj bi Frochardka videla svojega moža umirati na morišču, kakor je umrla večina njegovih prednikov, je odšla njegova žena z otrokoma in se napotila na trg Greve.

Ze opoldne so vojniki zasedli središče trga, odkoder so morali večkrat pregnati ljudi.

Treba je bilo zagroziti ljudem z orožjem, da so mogli vojniki zastražiti neposredno okolico morišča.

Držeč v naročju mlajšega sinčka, je ostala Frochardka po obupnem prizadevanju v prvi vrsti tistih, ki so se bili prerinili do ograje trga.

Odtod bo videla voz z obsojencem, videla bo svojega moža, odtod mu bo lahko zaklicala zadnji »zbogom«.

Kmalu je po naraščajočem razburjenju množice okrog sebe spoznala, da se oboroženi spreved bliža.

Silen vihar klincev je sprejel voz z obsojencem.

Na čelu spreveda je delal oddelek orožnikov na konjih pot in potiskal množico nazaj. Oblasti niso pričakovale, da bo hotelo toliko ljudi videti usmrtnice.

Ime Frochard, dan pred strahovitim

zločinom še neznano, je šlo naenkrat od ust do ust.

Vedelo se je že, da je iz rodu zločincev, ki so šli vsi za svoje gnusne zločine v dosmrtno ječo ali pa na morišče. Z mrzlično nestrpnostjo je množica pričakovala usmrtnice tolovaja, ki je bil z brezmejno krutostjo umoril nedolžno deklico nad truplom njenega strica.

Ljudstvo je hotelo videti smrt te zveri v človeški podobi in spremljati jo s kletvami, dokler jih bo mogla slišati.

Ko se je prikazal voz, obdan z vojaki, so pritiskali ljudje naprej, začeli so kričati, dvigati pesti in zabijevati krvniku, naj podaljša muke krvoločnega morilca.

Vihar je dosegel višek, ko je prišel voz do odra sredi trga.

Frochard se je povzpela na oder ponosno, brez krvnikove pomoči. Njegova visoka postava se je videla dakeč nadokrog vzravnanu, ponosna.

Zdelo se je, da hoče napraviti lopov iz smrtnega odra stol slave in dušič v dnu duše nepremagljivo grozo, ki vendarle obide v zadnjem trenutku pred smrtjo tudi najzagrizenejši zločinci, skušal s pogledom največjega zaničevanja odgovoriti na preklinjanje ogorčene množice.

Potem je zabodil njegov pogled po trgu, kot bi iskal nekoga, ki mora biti tu.

Frochardka je razumela ta pogled. Vzela je oba otroka v naročje in se začela obupno prerivati naprej, blizu k odru. Hotela je, da bi bil obsojenec v zadnjih trenutkih življenja priprisan, da ni pozabila na ljubilo, ki si jo je bil razbojnik izprosil od nje.

Potisnjena nazaj, se je vedno znova prerinila naprej, odstranjujoč vse ovire. Komčno je dosegla svoj cilj.

Komaj nekaj korakov jo je ločilo zdaj od vojakov, ki so bili napravili živo ograjo okrog odra.

In v trenutku, ko je položil krvnik obsojencu roko na ramo, da pokaže s tem, da je zdaj v njegovi oblasti, je prišla Frochardka Jakobu pod roko in da bi si zapomnil ta trenutek, da bi zanesla v njegovem srcu čut sovraštva in želje po osveti nad onimi, ki so obsodili njegovega očeta, je dvignila otroka in ga držala z obrazom proti odru.

Vsaj mislila je storiti tako; toda v svoji zbeganosti, v strahu in obupu, ki jo je bil prikoval k tlom, je dvignila mlajšega sina namestu starejšega. In namestu Jakoba je pokazala ubogega, šibkega in slabotnega otročička, z izbuljenimi, s solzami zalitimi očmi.

Kaj se je godilo tisti hip v teh dveh bitjih, v enem na pragu življenja, v drugem na pragu smrti? ... Kakšen vpliv je mogel imeti na to nedolžno in čisto otroško dušo zločinčev duh?

— Oče! Oče! — je klical otročiček neprestano sklenjenih ročic in zroč nepremično na obsojenca.

Pri pogledu na svojega otroka je Frochard nepremično obstal, oči izbuljene, usta široko odprta. Drhtel je, da, tresel se je. ... Odvrnil je pogled in njegove izbuljene oči so se srečale z mirnim pogledom duhovnika, ki je spremljal obsojenca na morišče.

In tudi ta mu je kazal z roko proti nebu.

In naenkrat je zagledal Frochard pred seboj vse zločine svoje preteklosti. Videl je pred seboj vse svoje žrtve. Žene, starce, otroke. In tudi vse žrtve so mu kazale s prsti proti nebu in zdelo se je, da kličejo: »Tam gori je pravi sodnik, zadnji sodnik! In tisti hip je začutil, kako se poraja, raste in doni v njem glas vesti, ki ga je po vsakem

novem zločinu tako temeljito zadušil v sebi. A mali Peter je še vedno klical: — Oče! Oče! ...

In tedaj se je njegov oče, komčno strl, poln strahu in groze, drhteč po vsem telesu, obrnil k krvniku, rekoč: — Vzemite me, hitro!

Duhovniku je pa zašepetal: — Molite zame! Usmrtnice se je pričela.

Krvnik je izročil obsojenca svojima pomočnikoma, ki sta ga trdno privezala k odru, noge in roke razkročene, glavo podprto in obraz obrnjen navzgor.

Čudna pota štirih žensk

Smrt kraljice nočnih lokalov — Ljubica ameriških zločincev — Skopa žena — Konjski zobje

Hirpa je pobrala letos v Londonu tudi kraljico znanih angleških nočnih lokalov Kate Mayerlikovo. Njeno ime je bilo znano tudi med člani londonske zbornice, kajti bila je nedvomno angleška posebnost, da se je tašča dveh članov zbornice šestkrat seznanila z ječo. Umrla je pri svojem zetju grofu Kinnoullu. Bila je čudovito tankomiselna in za zakone se nikoli ni zmenila. Njeno glavno delo je bilo ustanavljanje nočnih klubov, kjer se je popivalo in veselilo ne glede na političsko uro in javno moralo do ranega jutra. V krasnih dvoranah se je zbirala pestra in bogata družba, plemiči in banirniki, mladina iz najboljših družin, nedolžna dekleta in lahkoživne dame starejših letnikov. Kraljica nočnih lokalov je zaslužila pri tem okrog 50 milijonov dolarjev. Bila je večkrat kaznovana, toda vedno, kadar je prihajala iz ječe, jo je čakala množica elegantno oblečenih dam, ki so jo obsule s cvetjem in odvedle domov. Nadzorstvo nad njenimi klubi je bilo poverjeno policisti, ki ga je pa Mayerlikova podkupila tako, da je vedno zatislil oči nad raznimi nedostojnostmi. Ko sta se pozneje sprla, so prišla na dan razne afere, ki so ji prinesle 15 mesecev ječe. Njene močne klube vodila zdaj dve njeni hčerki, poročeni s potomcem starih plemiških rodbin. Hčerki sta pa zelo previdni, tako da s postavbo še nista prišli navzkriž.

Zrtev takega nočnega kluba je postala lepa plesalka Alice Masonova, ki so jo našli tri dni mrtvo na ulici v New Yorku. Vržena je bila že mrtva iz avtomobila, ki je dirjal po ulici. Ustreljena je bila v pijanosti. Najbrž so jo kam povabili, jo napojili in ustrelili iz osvete, ker je izdala policiji nekatere zločince. Ona je tudi nastopila pred tremi leti kot priča proti trgovcem z dekleti. Pred petimi leti je prišla kot 18letno dekle iz Portlanda v New York, kjer je hotela napraviti karijero kot gledališka igralka. Elegantno se je oblačila in nosila zaročni prstan z velikim demantom. Kmalu po prihodu v New York je prišla v roke trgovcem z dekleti, ki so napravili iz nje vabo za bogate goste. Pred tremi leti je bila aretirana z njim v nekem nočnem lokalni, trgovci so bili obsojeni, ona pa oproščena, ker je nastopila pred sodiščem kot priča proti njim.

Žena Johna Marcusa v Brooklynu je skrivala denar pod blazino, v sin sta morala pa trpeti najhujšo lakoto. Ker mož ni mogel dobiti dela in poravnati računa za plin, so ustavili družini tudi plin, tako da je morala povrhu še prezebat. Žena pa ni hotela povedati, da ima pod blazino skrit denar. Denarja ni dala niti, ko je njen šesti sinček Maks ponoči lačen in premražen bridko plakal. Mož je pomagal tu pa tam bratu v slaščičarni, toda nekaj denarja je dobil, če je brat kaj prodal. Komčno so hoteli družino deložirati, ker ni plačevala najemnine. Ko je dobila družina nedavno 25 dolarjev

podpore od nekega dobrodelnega društva in je bila žena sama doma, je vzela denar in ga odnesla v hranilnico. Lačnemu sinčku je pa dejala, da mu trma dati kaj jesti.

Nekje jutro so slišali sosedje iz stanovanja stokanje. Redar je našel vse tri člane rodbine onesveščene na tleh. Prepeljali so jih v bolnico, kjer so zdravniški spoznali, da je rodbina omagala, ker je imela premalo hrane. Iz moževega žepca so izpali nekaj alkohola, iz ženinega malo kave, iz otrokovega pa sploh nič. Policija je pa našla pod ženo blazino poleg hranilnice knjižice še 1600 dolarjev. Ko so vprašali ženo, zakaj je pustila moža in sinčka gladovati, je dejala, da je denar njen in da je moževa dolžnost skrbeti za družino.

Pred sodiščem v Chicagu se je obravnavala nedavno zabavna zadeva. Neke žena je potožila sodniku, da ji je napravil dentist tri umetne zobe, da ji pa noben ne ustreza. Ko se je na sodniško zahtevo zasmejala, se je začelo smejeti tudi vse občinstvo. Sodnik je zaman razbijal po mizi in miril ljudi. Žena je namreč morala vzeti iz ust umetne zobe, da je lahko govorila. Zobe si je dala vstaviti na prošnjo svoje hčerke, da bi lahko šla na šolsko prireditve. Videč mater z umetnimi zobmi je pa hčerka izjavila, da ne poide z njo, češ, da ima konjske zobe. Sodnik je res priznal, da so umetni zobje mnogo preveliki in dentist ji je moral napraviti druge.

Najstarejši pariški sofer

Na dobrodelni prireditvi, ki bo te dni v pariškem cirkusu, nastopi kot junak dneva najstarejši pariški sofer Erligman, ki je šofiral najstarejši taksi francoske prestolice. Mož je pričel svojo šoferjsko karijero leta 1900, ko so bili v časteh še izvoščki in ko so se ljudje prvim avtomobilom še smejali, ker so bili nerodni in so vozili počasi. Z duhom časa je prehajal Erligman s starejših na novejši avtomobile in tako pozna ves razvoj avtomobilske industrije iz lastnih izkušenj.

Erligman ponosno pripoveduje, da je vozil tudi angleškega kralja Eduarda, popularnega vladarja sosedne Belgije Leopolda II., ruskega velikega kneza Mihaila, prezidenta Poincareja in še mnogo drugih francoskih in tujih veljakov. Pravi pa, da kronane glave in drugi mogočniki tega sveta niso baš najbolj dobrodošli, kar se tiče napljinene, ker sofer navadno od njih ne dobi toliko, kolikor pričakuje. V tem pogledu so se vedno odkloivali in se še odklojujejo zaljubljeni parčki. Erligman računa, da je prevozil z avtomobilom nad poldrug milijon kilometrov, tako da bi bil lahko prispel 38 krat okrog sveta. Na denarnih globah je pa plačal toliko, da bi lahko kupil s tem denarjem najlepši avtomobil.

Nova človeku podobna opica

Izmed vseh živih opic je človeku najbolj podoben šimpanz. Toda tudi šimpanz ima roke daljšee od nog, dočim je pri človeku, kjer nosijo noge težo vsega telesa, to baš narobe. Zdjaj so se pa začeli učenci zanimati za opico, ki pomeni tudi v tem pogledu prehod razvoja od opice k človeku. Ravnatelj živalskega vrta v Münchenu H. Heck je kupil v Hamburgu opico, ki je bila zelo podobna šimpanzu, imela je pa rdečkasto dlako, dočim ima šimpanz črno.

To opico so že prštevili v novo vrsto, pa se je proti koncu decembra 1931 ogotila in dobila naenkrat črno dlako. Živa se ni dala meriti, šele po smrti lani v marcu so jo lahko natančneje proučili in izmerili. Ta opica ima daljše noge, kakor druge, in tudi daljše, kakor šimpanz. Stoji torej glede nog med šimpanzom in človekom. Nova opica je dobila ime *Anthropopithecus hecki*. Toda zaenkrat je znana samo ena opica te vrste.

Iz Novega mesta

— Desetletnica Ferjalnega saveza se je pred dnevi praznovala v Sokolskem domu. 33. podružnica F. S. na realni gimnaziji je priredila izvrstno akademijo. Pevske točke, orkester P. J. S., solistični nastopi in živahna enodejanska »Malomeščanske tradicije«, vse je bilo izvrstno nastudirano in podano. Skoda le, da prireditve niso videli mnogi, ki bi bili v to skoro poklicani. Vodje Ferjalnega Saveza na gimnaziji prof. Danilo Fon je pokazal smotrene uspehe. Gimnazijska podružnica F. S. postavi s pomočjo Učiteljskega F. S. vsako leto svojemu potujočemu članstvu svetište v poslopju osnovne šole.

— Gibanje tujeve v preteklem mesecu Meseca aprila je obiskalo naše mesto 291 tujeve, od teh 134 poslovno. Razen Jugoslovancev je prišlo v Novo mesto v tem času 10 Avstrijcev, 2 Italijana, 2 Madžara, 2 Francoza, 5 Nemcev in 1 Poljak.

— Preseljevanje prebivalstva. V prvem četrtletju tekočega leta se je priselilo v Novo mesto 11 družin in 14 posameznikov, skupno 58 oseb (3 moških, 25 žensk). Odselilo se je v tem času tri družine in 6 posameznikov, skupno 15 oseb (8 moških, 7 žensk).

— Materinski večer. V soboto zvečer je priredil v Sokolskem domu pomenek R. K. za trk gimnaziji s sodelovanjem K. J. S. materinski večer. Po odigranih komadih odličnega sokolskega orkestra je nastopila kot govornica učiteljica gđ. Jožica Ahačičeva, ki je v zanosnem govoru obrnila pomen večera. Nato je nastopila v pevski solo točki, hčerka sreznega učitelja gđ. Edite Logarjeva, ki je ob spremljavi klavirja po gđ. Jožici Stražkovi z lepim sopranom zapela Pavličevu: »Pred durme in arto iz opere Faust: »Cvetke ljubljene ves. Mladi violinist Saje Miro pa je odigral koncertni komad Accoley. Glavna toka večera pa je bila Petrovičeva drama v treh dejanjih »Dušev«, v režiji prof. g. Ferdo Kozaka, ki so jo prav zadovoljivo vprizorili izključno dijaki in dijakinja.

— V Šmihelu bo v nedeljo po prvi jutranji maši pri gostilničarju Hrastarju ustanovni občni zbor JRKD, na katerem bo poročal podpredsednik sreške organizacije, odvetnik g. dr. Josip Trošt.

— Velika župna gasilska vaja. V nedeljo popoldne bo v mestno velika gasilska župna vaja. K udeležbi so pozvana v mesto vsa podeželska gasilska društva. Prva nastopi nad 200 mož z 10 motornimi in parnimi brigadami. Sodelovalo pa bo tudi večje število ročnih brigad. Znak za vaje, ki se bodo to pot vršile v samem mestu, bo oddala ob 13.30 uri mestna sirena, ki je nameščena v mestnem stolpu in ki služi samo za primer požarov. Toliko meščanom v vednost, da ne bo nepotrebna vznemirjenja.

— Postani in ostani član Vodnikove družbe!

MORSKE RIBE

Danes v veliki izbiri fine ribe, brodeto s polento l. t. d.

GOSTILNA „LJUBLJANSKI DVOR“

KOLODVORSKA 11, ST. 28

Razpis

Krajevni šolski odbor mestne občine Ljubljanske

razpisuje izvršitev zidarskega, tesarskega, krovskega in kleparskega dela

pri adaptaciji mestnega šolskega poslopja na Vrtači.

Pismene ponudbe je vložiti v mestnem gradbenem uradu do

ponedeljka, dne 29. maja 1933 do 11. ure popoldne.

Tam se tudi dobe potrebni ofertalni pripomočki.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR MESTNE OBČINE LJUBLJANSKE,
dne 12. maja 1933.

Predsednik:
Dr. Dinko Puc l. r.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo. Najmanjši oglas 10 par.

NEPREMIČNINE

GOSTILNO IN KAVARNO oddam v najem v Mariboru, Glavni trg. — Pojasnila: Plauc, Maribor. 2278

PRODAM

MOTORNO KOLO znamke B. S. A. 350 cm³, dobro ohranjeno, prodam. Dam ga tudi za hranilno knjžičko popularno varnega denarnega zavoda. — Naslov: Skedi, mehanik, Novo mesto. 2501

KUPIM PARCELO

okoli 1000 m² na severnem delu Ljubljane. — Ponudbe pod »Takoj 2299« na upravo »Slov. Naroda«. 2296

STROJ ZA TAMBURIRANJE

dobro ohranjen, za 3600 Din prodaja Tischler, Maribor, Aleksandrova 12. 2295

PARCELO V ZGORNJI SIŠKI

blizu remize prodam. — Poizve se v Dravljah št. 124. 2296

RAZNO

ČE SE NE BRIJETE SAMI brijte se v brivnici hotela »Slova«. 27/L

GOSTILNO

v neposredni bližini Ljubljane, Celja, Maribora, Kranja, Novega mesta ali Zagreba vzamem takoj v najem. — Mevželj, Mokronog. 2294

Čevlji na obroke

„A L V A“ Šelenburgova 4

SLUŽBE

ČEVLJARSKE POMOČNIKE sprejme Ignac Pajk, čevljarški mojster v Višnji gori. 2297

ČEVLJARJE sprejme v stalno službo Gregorc, Maribor. 2293

Sveže, najfinejše norveške

RIBJE OLJE

iz tekare DR. G. PICOOLJA V LJUBLJANI — se priporoča bledim in slabotnim osebam

Moderni slamniki pod lastno ceno

vsele opustitve trgovine.

Stuchly - Maške,

LJUBLJANA, Židovska ul. 8.

IVAN MAGDIČ

krojčar LJUBLJANA, GLEDALIŠKA ULICA ŠT. 7 — se priporoča za spomladansko sezono. 30/L

J. MAČEK,

Ljubljana Aleksandrova c. 12 nudi

krasne birmanske obleke,

modre in bele, vseh velikosti.

Specijelni entel oblek

azuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinejše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Vezenje raznovrstnih monogramov perila, zaves, pregrinjaj, antljanje, izdelovanje gumblin. Vseid najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cene.

Tudi gospodje imajo za spomlad

svoje želje. Nov površnik in novo obleko. Staroznana trdka

R. MIKLAUC,

LJUBLJANA, poleg škofije, vas najbolj potreže s kamgarom, svetovno, sportnim suknom in drugimi tkaninami za vaš okus.

LEPO STRIZEN BOSTE,

ako se strižete v brivnici hotela »Slova«. 27/L

DOPIŠOVANJE

POROČIL BI

trgovsko naobraženo, do 45 let staro gospodino ali vdovo brez otrok, za lastno opremo in nekaj gotovine. Sem 66 leten, čil samec, zelo soliden, moralen in agilen. Zaslužim najmanj 1500 dinarjev mesečno. Gotovino rabim za povečanje dohodkov. Ljubim mirno domačnost! — Ponudbe prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Cher amie 121/2139.

Najnovjši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozčkov, prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Cer. franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.